

JOHONNI

GAHAM KHÔTHANAI

Jishuni manshi janai

1 Jajennaiao bathraya don môn, arô bathraya Ishôrjôn
2 lôgôshe môn, arô bathraya Ishôr môn. °Biô jajennaiao
3 Ishôrjôn lôgôshe môn. Bijôn gashôinô jayashôi, arô bijôn
4 noñabla janaiphôrni muñshebô jayakhôi. Biao gôthan
5 don môn, arô gôthana manshiphôrni shran môn. Arô
shrana khômshiao jôndônô, bobekhani khômshia bikhôu
6 layakhôiishôi. Shashe manshi jakhanashôi, biô Ishôrni-
phrai thônhôrjadôn môn, bini muña Johon. Biô shakhini
7 thakhôi, shrañni muñôi shakhi hônô phôidôn môn,
8 boibô bijôn phôthainai badi. Biô shran noña môn, bobe-
khani biô shrañni muñôi shakhi hônô phôidôn môn.
9 Shaphrômnbô shran hôgra noñgôu shrana shoñsharao
10 phôihañ hañ môn. Biô shoñsharao don môn, arô shoñshara
bijôn jayashôi, bobekhani shoñshara bikhôu mithiakhôi-
11 shôi. Biô gaoniphôrao phôiashôi, bobekhani gaoniphra
12 bikhôu najaoakhôiishôi. Bobekhani bikhôu najaogra mani,
bini muñôi phôthaigraphônô' biô Ishôrni bishaphôr janô
13 bôlô hôashôi. Bishôrô thôijôn noña, bedorni gôshô-
jônô noña, manshini gôshôjônô noña bobekhani Ishôrjôn
14 sharijabai. Arô bathraya bedort jayashôi arô jônni
gejerao thaphôiashôi, arô shashe lo sharijanaini Biphani-
phrai mônnai shomainai badi jônô doyajôn arô noñgôujôn
15 buñjashe bini shomainaikhôu nubai. Johona bini thakhôi
shakhi hôashôi arô gabjrinanôi hônashôi : "Bininô thakhôi
an hônbai : Anni unao phôiğôna anni shigañ jabai, manôna
16 biô anni shigañao don môn." Manôna jônô boibô bini buñphob-
17 nainiphrai doyani shayaobô doya mônbai. Manôna ayena

Moshejôn hôjadôn môn, doya arô noingôua Jishu Khristhojôn
18 jabai. Raobô Ishôrkhôu mablabbô nuakhôi. Biphani
phendayao thanai shashe lo sharijanai Bisha hâuayanô
bikhôu mithihôbai.

Johon bapthishma hôgrani shiman lanai

19 Judaiariphra, nôô shôr hônnanôi, biniao shônô thakhôi
Jerushalemniphrai dôuriphôr arô Lebriariphôrkhôu thôn-
20 horbla, Johonni shakhi hônai benô : Obla biô shiman
lananôi phôlayakhôishôi, bobekhani biô shiman layashôi :
21 “Anô Khristho noia.” Bishôrô biniao shônashôi : “Obla
ma? Nôô Elia?” Biô hônashôi : “An noia.” “Nôô bi
22 nabi?” Biô bunphinashôi : “Noia.” Obla bishôrô bikhôu
hônashôi : “Nôô shôr? Jônô jônkhôu thônhorgraphôr-
khôu bunphinai badi. Nôô gaoni thakhôi ma hônna-
23 nô buô?” Biô hônashôi : “Anô phôtharao shashe gab-
jribagrani rao, Jeshai nabia buna’ môn badi : Nônshôrô
24 Phôrbuni lamakhôu phenô!” Bishôrô Pharishaiphôrni-
25 phrai thônhorjadôn môn. Arô bishôrô biniao shônnanôi
bikhôu hônashôi : “Nôô Khristho noia, Eliabô noia, bi
26 nabibô nôabla, obla nô manô bapthishma hâyô?” Johona
bishôrkhôu bunphinanôi hônashôi : “Anô dôijôn bapthish-
ma hâyô, nôshôrnî gejerao nôshôr mithiyôi shashe
27 goshônnanôi don, anni unao phôigônânô, anô bini phôithani
28 khanaikhôu kheonô shomaithao thao noia.” Bephôrô Jordan
barôi’ Bethaniayao jayashôi, Johona biao bapthishma
29 hônai môn. Nokha nainanôi biô Jishukhôu gaoniao phôinai
nunanôi hônashôi : “Hônôi naihort Ishôrnî bôrma menda
30 bishaya, biô shônsharni phabkhôu banlanô!” An bininô
thakhôi buônôn môn : “Anni unao phôigôn manshia anni
31 shigan jabai, manôna biô anni shiganao don môn. Anô gaonô
bikhôu mithiakhôi môn, bobekhani, biô Ishraelniao nujanai

- badi, bini thakhôi an dôijôn bapthishma hâyôi' hâyôi' phôi bai."
- 32 Arô Johona shakhi hônanôi hônashôi : "Anô Jiukhâu phareo badi nokhranniphrai onkharnanôi bini shayao thaphôinai
- 33 nubai, Anô gaonô bikhâu mithiakhôi môn, bobekhani ankhâu dôijôn bapthishma hônô thônhorgraya ankhâu hônâ' môn : Nônô Jiukhâu shôrbani shayao onkharbônai arô thaphôinai nubla, binô Gôthar Jiujôn bapthishma hôgraya.
- 34 Arô anô nubai arô shakhi hôbai : Benô Ishôrni Bisha hâu."'
- 35 Nokha nainanôi Johon arô bini shôlôngraphôrni shanôia arbao
- 36 goshonbai thadôn môn, arô Jishukhâu thabainai nuhurbla, biô hônashôi : "Honôi naihort Ishôrni bôrma menda bishaya !"

Shigañni shôlôngraphôr

- 37 Arô bi shanôi shôlôngraphra bikhâu buñnai khônananôi Jishu-
- 38 ni un un thanphayashôi. Jishua gidinnanôi bishôrkhâu un un phôinai nunanôi bishôrkhâu hônashôi : "Nônshôrô ma naigirdôn ? Obla bishôrô bikhâu hônashôi : "Rabbi,—dikhanjabla biô guru hônjayô,—nônô bôuha thayô?"
- 39 Biô bishôrkhâu hônashôi : "Phôi naiphôi !" Obla bishôrô than-
- nanôi bini thagra jaigakhâu nuhôiashôi, arô bishôrô bi shanao biniao thayashôi. Muga khaosheni shô' môn.
- 40 Johonniphrai khônanai arô bini un un thanphanai shanôini
- 41 shashea Shimon Phethorni phônbai Andreash môn. Biô gaoni bida Shimonkhâu môngrônânôi bikhâu hônashôi : "Jônô Mashikhâu mônbai,"—biô dikhanjabai Khristho.—
- 42 Biô bikhâu Jishuniao lanashôi. Jishua bikhâu nainanôi hônashôi : "Nônô Johonni bishajla Shimon, nônô Khephash
- 43 hônjagôn,"—biô dikhanjayô Phethor.— Nokha nainanôi Jishua Galilao thannô gôshô jayashôi, arô biô Philibkhâu
- 44 mônnanôi bikhâu hônashôi : "Añni un un phôidô !" Philiba
- 45 Bethshaidani, Andreash arô Phethorni nôgôrni môn. Philiba Nathanaelkhâu mônnanôi bikhâu hônashôi : "Bini thakhôi

Moshejôn ayenao arô nabiphôrjônô lirjanaikhônô, Nasha-
 46 rethni Jishu, Joshebni bisha hâuakhôu jônô mônbai." Natha-
 naela bikhôu hônashôi : "Nasharethniphrai maba môjan janô
 hagôu khôma?" Philiba bikhôu hônashôi : "Phôi naiphôi!"
 47 Jishua Nathanaelkhôu gaonioa phôinai nunanôi bini thakhôi
 hônashôi : "Hônôi naihört, biô noingôu shashe Ishraelari,
 48 biniao shôlinai gôia!" Nathanaela bikhôu hônashôi : "Nôn
 mabôrôi ankhôu mithikhô?" Jishua buñphinnanôi bikhôu
 hônashôi : "Philiba nônkhôu liña shayao, an nônkhôu dumru
 49 biphañni shiñao thanai nudôn môn." Nathanaela bikhôu
 buñphinashôi : "Ô guru, nônô Ishôrni Bisha hâu, nônô
 50 Ishraelni raja." Jishua buñphinnanôi bikhôu hônashôi : "An
 nônkhôu dumru biphañni shiñao nudôn hônnanôi, an nônkhôu
 buñnai khai, nônô phôthaiô. Nônô biphôrni khurôi dershin-
 51 phôrkhôu nugôn." Arô biô bikhôu hônashôi : "Nonthargôu,
 nonthargôu an nônshôrkhôu hônô : Nônshôrô nokhrañkhôu
 geonai arô Ishôrni arphophôrkhôu Manshini bisha hâuani
 shayao gakhônai arô onkharnai nugôn."

Jishuni maojennai hañkhô

2 Shanthamniao Galilni Khana nôgôrao haba khuñshe jaya-
 2 shôi, arô Jishuni bimaya biao don môn. Jishuabô bini
 3 shôlôngraphrabô bi habayao hañkhrai jadôn môn. Drakha
 bidôia thôa jabla, Jishuni bimaya bikhôu hônashôi : "Bishôr-
 4 ha drakha bidôi gôia." Bobekhani Jishua bikhôu hônashôi :
 "Ô ai, nônjôn anjôn ma? Anni mugaya dabônô
 5 jathoakhôi." Bini bimaya dao dao khalaigraphôrkhôu
 hônashôi : "Bi nônshôrkhôu hônnaikhônô khalamdô!"
 6 Biao Judaiariphôrni phôtharnaini huda badi gonđo onthaini
 dôini muthikhiphôr phojonai don môn, biphôrô gonpha
 7 gonphayao mohonnôi mohontham janai môn. Jishua bi-
 shôrkhôu hônashôi : "Nônshôrô dôini muthikhiphôrkhôu

dôijôn shôphuindô !” Arô bishôrô biphôrkhôu ruguñ shim
 8 shôphuñashôi. Obla Jishua bishôrkhôu hônashôi : “Danô
 khaonanôi habani gahainô’ hôi !” Arô bishôrô hôiashôi.
 9 Bobekhani habani gahaia bi drakha bidôi janai dôikhôu
 shakhibla,—arô bobeniphrai jakhô, biô bikhôu mithiakhôi
 môn, bobekhani dôi khaonai dao dao khalaigraphra mithigôu
 10 môn,—obla habani gahaia hôua gôdankhôu línhornanôi bikhôu
 hônashôi : “Manshi shaphrômbô môjan drakha bidôikhôu
 bulaigrôyô, arô manshiphra phebla, gajrishinkhôu bulaiô.
 Nônô da shim môjan drakha bidôikhôu dônbaodôn.”
 11 Jishua hañkhôphôrni be maojennaikhôu Galilni Khana-
 yao maonanôi gaoni shomainaikhôu dínthiashôi, arô bini
 shôlôngraphra bikhôu phôthaiashôi.

Khapharnahumao

12 Bini unao biô, bini bima, bini phônbaiphôr arô bini shôlôn-
 graphra Khapharnahumao oñkharlanashôi, arô bishôrô biao
 shannôi shô’ thayashôi.

Gôthar nokhôu phôtharnai

13 Judaiariphôrni Phaskhaya khathishôi môn, arô Jishua
 14 Jerushalemao gakhôashôi. Arô biô môshôu, bôrma menda
 arô phareo phangraphôr arô phaisha shôlaigraphôrkhôu
 15 gôthar noao jobai thanai mônashôi, arô dudun bishaphôrjôn
 goñshe bugra khalainanôi biô gashôikhôu, bôrma mendaphôr-
 khôubô môshôuphôrkhôubô gôthar noniphrai huonjôbashôi,
 arô biô phaisha shôlaigraphôrni phaishaphôrkhôu shardla-
 16 nanôi arangaphôrkhôu narkhlaiashôi, arô biô phareo phan-
 graphôrkhôu hônashôi : “Bephôrkhôu beniphrai lan, anni
 17 Aphanî nokhôu phangra no dakhalai !” Obla bini shôlôn-
 graphra gôshôkhanashôi, lirnai don hônnanôi : “Nônîni noni

18 thakhôi gôshô gudun janaia ankhôu jakhrebgôn.” Obla
 Judaiariphra bunjennanôi bikhôu hônashôi : “Nôn bephôr-
 19 khôu maonai khai, nônô jônô’ ma hankhô dинthiô ?” Jishua
 bunphinnanôi bishôrkhôu hônashôi : “Be khulumgra no-
 khôu shiphai, arô anô shanthamjôn bikhôu dikhanphingôn.”
 20 Obla Judaiariphra hônashôi : “Khaobrôi bôshôrdojôn be
 khulumgra noa lujadôn môn, arô nônô bikhôu shanthamjôn
 21 dikhanô ?” Bobekhani biô gaoni môđômni khulumgra
 22 noni thakhôi buna’ môn. Biô gôthôiphôrniphrai shikhan-
 phinbla, bini shôlôngraphra, biô bikhôu buna’ môn hônnanôi,
 gôshôkhanashôi, arô bishôrô gôthar lirnai arô Jishuni hônnaï
 bathrakhôu phôthaiashôi.

Gôbanî phôthainai

23 Unao biô Jerushalemao Phaskha phorobao donbla, gôban
 bini maonai hankhôphôr nunanôi bini munkhôu phôthai-
 24 shôi. Bobekhani Jishua gaoni thakhôi bishôrkhôu phôthai-
 akhôishôi, manôna biô gaonô boikhôubô mithinai môn,
 25 arô manshini thakhôi shôrba shakhi hônô binô’ nanakhôi
 môn, manôna manshiniao thanaikhôu biô gaonô mithinai môn.

Nikhodemjôn rajlainai

3 Pharishaiphôrni gejerao shashe manshi don môn, bini muña
 2 Nikhodem, biô Judaiariphôrni shashe gôra môn. Biô
 horao Jishuniao thannanôi bikhôu hônashôi : “Ô guru, jônô
 mithigôu, nônô Ishôrniphrai phôinai shashe phôrôngra hôn-
 nanôi. Manôna Ishôra bijôn lôgôao thayabla, raobô nôn maonai
 3 hankhôphôrkhôu maonô haya.” Jishua bunphinnanôi bikhôu
 hônashôi : “Nonthargôu, nonthargôu an nônkhôu hônô : Sha-
 4 rijaphinabla raobô Ishôrni rajôkhôu nunô haya.” Nikhodema
 bikhôu hônashôi : “Manshia hôrainanôi mabôrôi sharijaphin-

nô hagôu? Biô khonshebao gaoni bimani phishakhoao
5 habnanôî sharijaphinnô hagôu khôma?" Jishua buñphin-
ashôî : "Nonthargôu, nonthargôu añ nônkhôu hônô : Dôi
arô Jiujôn sharijaphinabla raobô Ishôrni rajôao habnô
6 haya. Bedorjôn sharijanaia bedort, arô Jiujôn sharijanaia
7 jiuano. Nônshôrnô' sharijaphinnô nangôu hônnanôî, añ
8 nônkhôu buñnai khai, shômô danañ! Bara gaoni gôshô
janaini thinôî barô, arô nôî bini shôdôbkhôu khônayô,
bobekhani biô bobeniphrai phôiô arô bôuha thanô hônnanôî,
nôî mithia. Jiujôn sharijanai shaphrômbô bebadinô."
9 Nikhodema buñphinnanôî bikhôu hônashôî : "Bephôrô
10 mabôrôî janô hagôu?" Jishua buñphinnanôî bikhôu
hônashôî : "Nônô Ishraelni phôrôngra jananôîbô be-
11 phôrkhôu mithia? Nonthargôu, nonthargôu añ nônkhôu
hônô : Jôn mithinaikhôu jônô bunô, arô jôn nunaikhôu jônô
shakhi hâyô, bobekhani nônshôrô jônîni shakhi hônaiikhôu
12 laya. Anô nônshôrnô' haniphôrkhôu khôthabla, arô nôn-
shôrô phôthaiabla, obla añ nônshôrnô' nokhrañniphôrkhôu
13 khôthabla, nônshôrô mabôrôî phôthainô? Nokhrañniphrai
onkharbônai (nokhrañao thanai) Manshini bisha hâuakhôu
14 nagarnanôî raobô nokhrañao gakhôakhôî. Arô Moshea
phôtharao jibôukhôu dikhaña' môn badi, Manshini bisha
15 hâuaya bibadinô dikhañjanô nangôn, bikhôu phôthaigra
shaphrômbô jôbnô gôiôi gôthañkhôu mônnai badi. Manôna
16 Ishôra shônsharkhôu eshegrap' onbai, biô gaoni shashe lo
sharijanai Bisha hâuakhôu ôrôinô hôbai, bikhôu phôthaigra
shaphrômbô hophaiôi badi, bobekhani jôbnô gôiôi gôthañ-
17 khôu mônnai badi. Manôna Ishôra shônsharkhôu bishar
khalamnô thakhôî Bisha hâuakhôu shônsharao thônhora-
khôî, bo bekhani shônshara bijôn bôkhañjanai badi shô'.
18 Bikhôu phôthaigraya bishar khalamjaya. Biô Ishôrni shashe
lo sharijanai Bisha hâuani munkhôu phôthaiôi khai, bikhôu

19 phôthaiôia bishar khalamkhajabai. Arô bishara benô :
 Shraña shonsharao phôibai, arô manshiphra shrañni khurôi
 khômshikhôu onshinbai. Manôna bishôrni habaphra gajri
 20 môn. Manôna gajrikhôu khalaigra shaphrômbô shrañkhôu
 mugôio arô shrañaao thaña, bini habaphra shônkharijayôi
 21 badi. Bobekhani noñgôukhôu khalaigraya shrañaao thaño,
 bini habaphra nujanai badi, biphôrô Ishôrniao maojabai
 hônnanôi.”

Jishuni thakhôi Johon bapthishma hôgrani shakhi hônai

22 Biphôrni unao. Jishu arô bini shôlôngraphra Judai hadorao
 thanashôi, arô biô biao bishôrjôn lôgôshe thananôi bap-
 23 thishma hônai môn. Bobekhani Johonabô Shalimni kha-
 thini Ainonao bapthishma hônai môn, manôna biao gôbañ
 dôl don môn, arô manshiphra biniao thannanôi bapthishma
 24 hôjanai môn. Manôna Johona hajorao jôbjathoakhôi môn.
 25 Obla Johonni shôlôngraphôrjôn shashe Judaiarijôn phô-
 26 tharnaini thakhôi narjlainai jayashôi. Arô bishôrô Johonniao
 thannanôi bikhôu hônashôi : “Ô guru, nai, Jordan barôi’ nôn-
 jôn lôgôshe thanai, nônjôn shakhi hôjanaia bapthishma
 27 hâyô, arô boibô biniao thaño.” Johona bunphinnanôi
 hônashôi : “Nokhrañniphrai binô’ hôjayabla, manshia muña
 28 muñshebô lanô haya. An Khristho noña, bobekhani an
 bini shigañaao thônhorjabai hônnanôi, an bebadi hônnaïni
 29 thakhôi nônshôr gaeshôrnô anni shakhiphôr. Hinjao gôdan
 gônañanô hôua gôdan. Bobekhani hôua gôdanni phishigia
 goshoñnanôi arô binikhôu khônashoñnanôi hôua gôdanni
 raoni thakhôi bimainô roñjayô, bini khainô anni roñjanaianô
 japhunbai.
 30 Biha derlañnô nañgôu, bobekhani anha duilañnô nañgôu.
 Shaniphrai phôinaia boinibô shayao. Haniphrai janaia
 31 haniphrai arô haniphôrkhôu bunô. Nokhrañniphrai phôinaia

32 boinibô shayao. Bi nunai arô khônanaikhônô biô shakhi
 33 hâyô, oblabô raobô bini shakhi hônaiikhôu laya. Bini
 shakhi hônaiikhôu lagraya, Ishôra nongôu hônnanôi, haikhô
 34 bukhabei. Manôna Ishôrjôn thônhorjanaia Ishôrni ba-
 thraphôrkhôu bunô, manôna Ishôra Jiukhôu shunanôi
 35 hâa. Biphaya Bisha hâuakhôu onô arô gashôikhôubô bini
 36 akhaiao hôjôbbai. Bisha hâuakhôu phôthaigraha jôbnô
 gôioi gôthan don, bobekhani Bisha hâuakhôu maniyôia
 gôthanikhôu nunô mônnaï noña, bobekhani Ishôrni bôrab-
 naia bini shayao thayô."

Shamariani hinjao

4 Phôrbua mithibla, Pharishaiphra khônabai môn, Jishua
 Johonni khurôi banshin shôlôngraphôr khalamô arô bap-
 2 thishma hâyô hônnanôi,—oblabô Jishua gaonô bapthishma
 3 hôakhôi, bobekhani bini shôlôngraphra shô',—obla biô Judai-
 4 khôu galannanôi arbao Galilao thanashôi. Biô Shamariani
 5 gejerjôn thanô nanashôi. Bini khainô biô Jakhob gaoni
 bishajla Joshebnô' ôrôinô hônai hu jiniao thanai Shamariani
 6 Shukhar hônjanai mônshe nôgôrao thanashôi. Jakhobni
 dôikhora biao don môn. Jishua thabaiôi' thabaiôi' meñnai
 7 khai dôikhor jiniao joashôi. Mugadoni shô' môn. Shamariani
 shashe hinjao dôi khaonô biao thanashôi. Jishua bikhôu
 8 hônashôi : "Nôn ainnô' lônô hôdô !" Manôna bini shô-
 lôngraphra janaiphôrkhôu bainô nôgôrao thanôn môn.
 9 Obla Shamariani hinjaoa bikhôu hônashôi : "Nônô Judaiari
 jananôi mabôrôi an shashe Shamariani hinjaoniao lônô
 biô ?"—Manôna Judaiariphra Shamariariphôrjôn lôgô la-
 10 jlaia.— Jishua bunphinnanôi bikhôu hônashôi : "Nônô
 Ishôrni ôrôinô hônaiikhôu arô, nôn ainnô' lônô hô hônnanôi,
 nônkhôu bungrakhôu mithigôu môn bla, nôô biniao bigôu
 11 môn, arô biô nônnô' gôthan dôikhôu hôgôu môn." Hinjaoa

bikhôu hônashôi ! “Ô bigba, nônhâ khaogra gôia, arô dôi-
 khora gôthôu. Obla nôñ bi gôthañ dôikhôu bobeniphrai
 12 mônkhô ? Dôikhorkhôu jônno’ hônai jônni apha Jakhobni
 khurôi nôno dershin khôma ? Arô biô gaonô, bini bishaphôr
 13 arô bini môshôu môshaphra biniphrai lônnaï môn.” Jishua
 14 bunphinnanôi bikhôu hônashôi : “Be dôikhôu lôngra sha-
 phrômhabô ganphingôn, bobekhani an binô’ hôgôn dôikhôu
 lôngra shaphrômhabô jôbthara jashe gantharnai nôña, bobek-
 khani an binô’ hôgôn dôia biniao jôbnô gôioi gôthanni thakhôi
 15 bôhôngra dôimu jagôn.” Hinjaoa bikhôu hônashôi : “Ô
 bigba, be dôikhôu annô’ hô, anhabô ganôi badi, an beao khao-
 16 nôbô phôinañôi badi !” Biô bikhôu hônashôi : “Thañ,
 17 nôñni bishaikhôu linnanôi beao phôi !” Hinjaoa bunphin-
 nanôi hônashôi : “Anha bishai gôia.” Jishua bikhôu hônashôi :
 “Anha bishai gôia hônnanôi, nôno môjanôi bunbai.
 18 Manôna nônhâ shaba bishaiphôr jabai môn, arô danô nônhâ
 thanaiabô nôñni bishai nôña. Bikhôu nôno noñgôuôi’ bunbai.”
 19 Hinjaoa bikhôu hônashôi : “Ô bigba, an nuyô, nôno
 20 shashe nabi hônnanôi. Jônni aphaphra be hajôao khulum-
 nai môn, bobekhani nôñshôrô hônô, manshiphôr khulumnô
 21 nañgôu jaigaya Jerushalemao don hônnanôi.” Jishua
 bikhôu hônashôi : “Ô ai, ankhôu phôthai, jagôn mugayao
 nôñshôrô be hajôaobô Jerushalemaobô Biphakhôu khu-
 22 lumnai nôña. Nôñshôr mithiyôikhôu nôñshôirô khulumô.
 Jôn mithinaikhôu jônô khulumô, manôna bôkhañnaia
 23 Judaiariphôrniphrainô. Bobekhani mugaya janôshôi arô
 danô don, obla noñgôu khulumgraphra Biphakhôu jiu arô
 noñgôujôn khulumgôn. Manôna Biphayabô gaokhôu bebadï
 24 khulumgraphôrkhôu nañgirô. Ishôra Jiu, arô khulumgra-
 25 phra jiu arô noñgôujôn khulumnô nañgôu.” Hinjaoa bikhôu
 hônashôi : “Anô mithigôu, Khristho hônjanai Mashia phôi-
 gôn hônnanôi. Biô phôibla, biô jônno’ gashôikhôu khôtha-

26 gôn." Jishua bikhôu hônashôï : "Nônjôn raijlainaia anô
 27 binô." Oblanô bini shôlôngraphra shohôïashôï, arô biô
 shashe hinjaojôn raijlainai khai, bishôrô shômô nanashôï.
 Oblabô raobô hônakhôïshôï : "Nônô ma naigirdôn?"
 28 Nonabla : "Nônô manô bijôn raijlaidôn?" Obla hinjaoa
 gaoni dôihukhôu galañnanôï nôgôrao thañnanôï manshiphôr-
 29 khôu hônashôï : "Phôi, an khalamnai manikhôu anô'
 khôthanai manshikhôu naiphôi ! Biô Khristho khôma?"
 30 Obla bishôrô nôgôrniphrai onkharnanôï biniao thañashôï.
 31 Biaonô shôlôngraphra biniao khaolainanôï hônashôï : "Ô
 32 guru, jadô !" Bobekhani biô bishôrkhôu hônashôï :
 33 "Nônshôr mithiyôi janai munaphôr anha don." Bini khainô
 shôlôngraphra gaojôn gao hônjlaiashôï : "Shôrba binô'
 34 janaiphôrkhôu hôphôïbai khôma?" Jishua bishôrkhôu
 hônashôï : "Anni janaia benô : Ankhôu thônhorgrani gôshô
 35 badi maonai arô bini habakhôu maojôbnaianô. Nônshôrô
 hône khôma : Danbrôi donbaoô, obla hanai bôthôra jayô?
 Nai, an nônshôrkhôu hônô : Nônshôrni mogonphôrkhôu
 dikhañnanôï dubliphôrkhôu naihort, biphôrô hanañgôuni
 36 thakhôi phurkhabai ! Hagraya mônnañgôukhôu mônô arô
 jôbnô gôiôi gôthañni thakhôi phithai phuthumô, phôgraya
 37 hagrajôn ronjaphanai badi. Manôna beaonô bathraya
 38 nongôu : Shashea phôyô, arô gubuna hayô. Nônshôr mao-
 ôïkhôu hanô an nônshôrkhôu thônhorbai. Gubunphra
 maokhrubdôn, arô nônshôrô bishôrni maokhrubnaiaio habbai."
 39 An khalamnai manikhôu biô anô' khôthabai hônnanôï,
 hinjaoa shakhi hônai khai, bi nôgôrni gôban Shamariaphra
 40 bikhôu phôthaiashôï. Bini khainô Shamariaphra biniao
 thañbla, biô bishôrniao thathôn hônnanôï, bishôrô biniao
 41 khaolaiashôï. Arô biô biao shannôï thayashôï, arô bini
 42 khurôi banshin bini bathra khai phôthaiashôï, arô bishôrô
 hinjaokhôu hônashôï : "Jônô danô nônni buñnai khai lo

phôthaia. Manôna jônô gaonô khônabai arô mithibai, benô nonthargôu shoñsharni bôkhangra hōnnanôï.”

Galilao Jishuni mônnoini hañkhô maonai

43-44 Shannôini unao biô biniphrai Galilao thañashôï. Manôna Jishua gaonô shakhi hôashôï, nabia gaoni biphani hadorao
 45 man môna hōnnanôï. Bini khainô Jishua Galilao thañbla, biô Jerushalemao phorobao khalamnai manikhôu bishôrô nunai khai, Galilariphra bikhôu najaoashôï. Manôna bishôr
 46 gaoshôrbô phorobao thañdôn môn. Obla biô arbao Galilni Khanayao thañashôï, biao biô dôikhôu drakha bidôï khalaiia' môn. Arô shashe rajani manshi Khapharnahumao don
 47 môn, bini bishajlaya jobra môn. Biô Jishukhôu Judainiphrai Galilao phôinai khônabla, biô biniao thañnanôï khao-laiashôï, biô onkharnanôï gaoni bishajlakhôu shôkhanai
 48 badi, manôna biô thôihan hañ môn. Obla Jishua bikhôu hōnashôï : “Nônshôr hañkhôphôr arô shômô nanthao thao
 49 habaphôr nuabla, nônshôrô phôthaiñarnai nona.” Rajani manshia bikhôu hōnashôï : “Ô Phôrbu, anni hōuasha gothoa thôia shayaonô onkhardô !” Jishua bikhôu hōnashôï :
 50 “Thañ', nōnni nônshajlaya gôthañôinô don !” Manshia Jishu bikhôu hōnnai bathrakhôu phôthainanôï thañashôï.
 51 Biô thañphunaiaonô bini lenphra bikhôu lôgô mônnanôï, bini hōuasha gothoa gôthañôinô don hōnnanôï, binô' khô-
 52 thayashôï. Obla biô, bobé mugayao biha hamjena' hōnnanôï, bishôrniao shōñashôï. Bishôrô bikhôu hōnashôï : “Mia
 53 mugashninao lômjanaia bikhôu nagarbai.” Obla biphaya mithiashôï, Jishua bi mugayaonô bikhôu hōna' môn :
 “Nōnni nônshajlaya gôthañôinô don.” Arô biô gaonô arô bini nokhor mania phôthaiashôï. Jishua Judainiphrai
 54 Galilao thañnanôï be mônnoini hañkhôkhôu maobaoashôï.

Betheshdayao shashe jobrakhôu shôkhanai

5 Bephôrne unao Judaiariphôrne phorob khuinshe jadôn
2 môn, arô Jishua Jerushalemao gakhôashôi. Jerushalemao
mendani dorkhon jinao Ebraini raojôn Bethesda hônja-
nai mônba khamshaliphôr gônân khorshe phukhri doño.
3 Biphôrao jobraphôr, khanaphôr, leingraphôr arô ranlannai-
phôrne daphaya undushônânôi thanai môn. (Bishôrô dôini
4 shômaojanaikhôu lama nainai môn. Manôna Phôibuni
shashe arpho bobeba bobeba bôthôrao phukhriao oñkhar-
bônânôi dôikhôu shômaonai môn. Obla dôia shômaojanaini
unao oñkhargrônaia, maba biarjôn shajablabô, gôkhrôn
5 janai môn). Khaotham bôshôrdân gaoni biarjôn shajanai
6 shashe manshi biao don môn. Jishua bikhôu undushônai
nubla, arô biha gôbaoshôi jakhabai hônnanôi mithibla, biô
bikhôu hônashôi: "Nônha gôkhrôn janô gôshô don?"
7 Jobraya bikhôu buñphinashôi: "Ô bigba, dôia shômao-
jabla, phukhriao añkhôu oñkharhônô thakhôi aña manshi
gôia. Bobekhani añ oñkharphunaiao gubun shashe añni
8 shigan oñkhargrôyô." Jishua bikhôu hônashôi: "Shikhañ,
9 nônni bôishañkhôu dikhañnanôi thabai!" Arô manshia
thabnô gôkhrôn jayashôi arô gaoni bôishañkhôu dikhañnanôi
10 thabaiashôi. Bobekhani bi shanao jirainai shan môn. Bini
khainô Judaiariphra shôkhajanaikhôu hônashôi: "Dinôi
jirainai shan, arô nôñô bôishañkhôu ayen badi dikhañ-
11 nô naña." Biô bishôrkhôu buñphinashôi: "Añkhôu gôkhrôn
khalaigraya añkhôu hândôn: Nônni bôishañkhôu dikhañ-
12 nanôi thabai!" Bishôrô biniao shônashôi: "Dikhañnanôi
13 thabai hônnanôi nôñkhôu hônnoi manshia shôr?" Bobe-
khani shôkhajanaia, biô shôr hônnanôi, mithiakhôu môn.
Manôna bi jaigayao daphashe thanai khai, Jishua erkhelandôn
14 môn. Bephôrne unao Jishua bikhôu gôthar noao mônnanôi
bikhôu hônashôi: "Nai, nôñô gôkhrôn jabai, phap' dakha-

15 lamphin, maba gajrishin nôñha jayôi badi !” Obla manshia
 thannanôi Judaiariphônô’ khôthayashôi, bikhôu gôkhrôn
 16 khalainai Jishuanô hônnanôi. Biô biphôrkhôu jirainai
 shanao khalainai khai, bini thakhôi Judaiariphra Jishukhôu
 hôshôashôi.

**Gaoni maonaini thakhôi Jishuni raikhonai arô gaoni thakhôi
 Ishôrni shakhi hônai**

17 Bobekhani biô bishôrkhôu buñphinashôi : “Anni Aphaya
 18 da shim maoô, anô maoô.” Bini khainô Judaiariphra
 bikhôu shitharnô hasthaishinashôi, manôna biô jirainai
 shankhôu lolo shiphaiakhôi, bobekhani biô gaokhôu Ishôr
 badi khalamôi’ khalamôi’ Ishôrkhôu gaoni Bipha hônai
 19 môn. Obla Jishua buñphinnanôi bishôrkhôu hônashôi :
 “Nonthargôu, nonthargôu an nônshôrkhôu hônô : Bisha
 hâuaya gaoni bôlôjôn muña muñshebô khalamnô haya, biô
 Biphakhôu khalamnai nunô mônnaikhôu lo khalamô. Manôna
 bi khalamnai maniphôrkhôunô Bisha hâuayabô bebadinô
 20 khalamô. Manôna Biphaya Bisha hâuakhôu onô arô
 gao khalamnai maniphôrkhôu binô’ dînthiô, arô biô
 biphôrni khurôi dershin habaphôrkhôu binô’ dînthigôn,
 21 nônshôrô shômô nañnai badi. Manôna Biphaya gôthôiphôr-
 khôu shikhanphinhônannôi phôthanô badi, bebadinô Bisha
 22 hâuayabô gao gôshô janaiphôrkhôu phôthanô. Manôna
 Biphaya raokhôubô bishar khalai, bobekhani biô Bisha
 23 hâuannô’ bishar manikhôu hôbai, bishôrô Biphanô’ man hâyô
 badi, boibô Bisha hâuannô’ man hônai badi. Bisha
 hâuannô’ man hâyôia bikhôu thônhornai Biphanô’ man
 hâa. Nonthargôu, nonthargôu an nônshôrkhôu hônô :
 24 Anni bathrakhôu khônashônannôi ankhôu thônornaikhôu
 phôthaigraha jôbnô gôiôi gôthan doño, arô biô bisharao thaña,
 25 bobekhani biô thônainiphrai gôthanao barshlaibai. Nonthar-

gôu, nonthargôu an nônshôrkhôu hônô : Jagôn arô đânô
 jakhanaï mugayao gôthôiphra Ishôrni Bisha hôuani raokhôu
 26 khônagôn, arô khônanaiphra thankhangôn. Manôna Biphaya
 gaoniao gôthan gônân badi, bibadinô biô Bisha hôuanô'
 27 gaoniao gôthan gônân janô hōbai. Arô biô Manshini bisha
 hôua khai, biô bishar khalamnô thakhôi binô' bôlô hōbai.
 28 Nônshôrô bini thakhôi shômô danañ, manôna jagôn mugayao
 29 gôthôi hakhorphôrao thanai maniphra bini raokhôu khôn-
 agôn, arô môjanikhôu maographra gôthanñi shikhanphinnaiao,
 gajrikhôu maographra bisharni shikhanphinnaiao oñkhargôn.
 30 Anô gaoni bôlôjôn muña muñshebô khalamnô haya. Anô
 khônanaï badi bishar khalamô, arô anni bishara dhôrômia,
 manôna anô gaoni gôshô janaikhôu naigira, bobekhani ankhôu
 31 thônhorgrani gôshô janaikhôu shô ! An gaoni thakhôi shakhi
 32 hōyô bla, anni shakhi hōnaia noñgôu noña. Gubun shashe
 anni thakhôi shakhi hōyô, arô anô mithigôu, anni thakhôi
 33 bini shakhi hōnaia noñgôu hōnnañi. Nônshôrô Johonniao
 34 thônhora' môn, arô biô noñgôuni thakhôi shakhi hōdôn. Anô
 manshiniphrai shakhi hōnaikhôu laya, bobekhani anô be-
 35 phôrkhôu hônô, nônshôrô bôkhanjanai badi. Biô jōnnaï
 arô môdannai dempho môn, arô nônshôrô dabôrshe bini
 36 shrañao roñjanô gôshô jadôn môn. Bobekhani Johonni
 shakhini khurôi anha dershin don. Manôna an biphôrkhôu
 maojôbnai badi, Aphaya anñô' hōnai habaphra, an maonai
 habaphranô anni thakhôi shakhi hōyô, Aphaya ankhôu
 37 thônhorbai hōnnañi. Arô ankhôu thônhornai Aphaya
 anni thakhôi shakhi hōbai. Nônshôrô mablabbô bini
 38 raokhôu khônayakhôibô bini mohorkhôu nuakhôibô, arô
 bini bathraya gao gaoniao thaphlainai nônshôrha gôia, manôna
 39 bi thônornaikhôu nônshôrô phôthaia. Nônshôrô gôthar
 lirnaiphôrao phirt phirt naigirô, manôna biphôrao nônshôrha
 jôbnô gôioi gôthan don hōnnañi, nônshôrô shanô. Arô

40 biphôr shô' anni thakhôi shakhi hâyô. Oblabô nônshôrô
 41 gôthanhôu mônno thakhôi anniao phôinô gôshô jaya. Man-
 42 shiphôrniphrai mankhôu laya añ, bobekhani añ nônshôr-
 khôu mithigôu, gao gaoniao Ishôrni onnaia nônshôrha gôia
 43 hōnnanô. Anô anni Aphani munôi phôibai, arô nônshôrô
 ankhôu najaoa. Gubun shashe gaoni munôi phôibla, nôn-
 44 shôrô bikhôu najaogôn. Nônshôrô mabôrôi phêthainô ha-
 gôu? Nônshôrô gao gaoniphrai mankhôu lajlaiô, bobekhani
 nônshôrô shashe lo Ishôrniphrai phôinai man hasthaia.
 45 Nônshôrô dashan, añ nônshôrkhôu Aphaniao ergôn hōnnanô.
 46 Nônshôrkhôu ergraya Mosheanô, biniao nônshôrô borsha
 khalaibai. Manôna nônshôrô Moshekhôu phôthaibla, nôn-
 shôrô ankhôubô phôthaigôu môn. Manôna biô anni munôi
 47 lirdôn. Bobekhani nônshôrô bini lirnaphôrkhôu phôthai-
 abla, obla nônshôrô mabôrôi anni bathraphôrkhôu phô-
 thainô?"

Hajarba hōuaphôrkhôu jahônai

6 Bephôrni unao Jishua Galilni Thiberiashni shagôr barôi'
 2 thanashôi. Arô bôlô gôioiphôrni shayao bini maonai
 hanhophôr nunai khai gedert daphashe bini un un than-
 3 phayashôi. Bobekhani Jishua hajôao gakhôlaninanô biao
 4 gaoni shôlôngraphôrjôn jophayashôi. Arô Judaiariphôrni
 5 Phaskha phoroba khathishôi môn. Jishua mogonphôrkhôu
 dikhanbla, biô gedert daphashekhôu gaoniao phôinai nunanô
 Philibkhôu hōnashôi : "Jônô bobeniphrai shithaophôr bainô,
 6 bishôrô janô mônnai badi?" Bobekhani biô bikhôu anjart
 nainô thakhôi bikhôu hōna' môn. Manôna ma khalamnô,
 biô gaonô mithigôu môn. Philiba bikhôu bunphinashôi :
 7 "Shaphrômbô epha epha mônno thakhôi denar jōunôini
 shithaoa bishôrnô' thōa." Bini shôlôngraphôrni shashe

8 Shimon Phethorni phoñbai Andreasha bikhôu hônashôï :
 9 “Beao jobni shithao gurba arô na manôï gônai shashe
 hâuasha gotho don. Bobekhani biphôrô eshebañni thakhôï ma
 10 janô?” Jishua hônashôï : “Manshiphôrkhôu unduglemnhô !”
 Bi jaigayao bimainô gañshô don môn. Obla bishôrô
 unduglemashôï, hâuaphra shanthumnaïao hajarba shô’ môn.
 11 Obla Jishua shithaophôrkhôu layashôï, arô hambai hôn-
 nanôï unduglemnaiphôrnhô’ rannanôï hôashôï, bebadinô
 12 naphôrniphraïbô, bishôr gôshô jajashe. Arô bishôrha udôi
 bunjôbbla, biô gaoni shôlôngraphôrkhôu hônashôï : “Aglai-
 nai gundra gundriphôrkhôu phuthum, ishebô adri jayôï
 13 badi!” Obla bishôrô phuthumashôï, arô bishôrô bi jobni
 gurba shithaophôrniphrai jakhanai manshiphôrniphrai aglai-
 nai gundra gundriphôrjôn kaoshe khadanôï shôphuña-
 14 shôï. Obla manshiphra bini maonai hañkhôkhôu nunanôï
 hônashôï : “Benô nonthargôu shoñsharao phôïgôn nabianô.”
 15 Jishua mithibla, bishôrô thañnanôï bikhôu raja phojonô
 thakhôï bra bra homnô hasthaidôn, obla biô arbao hashinôï
 hajôao thañashôï.

Shagôr sha sha thabainai

16 Bobekhani mônabili jabla, bini shôlôngraphra shagôrao
 17 onkharlañashôï, arô bishôrô naoao gakhônanôï Khapharna-
 humni thinôï shagôrkhôu barnô homashôï. Bobekhani khôm-
 shi jakhabai môn, arô Jishua bishôrnïao shohôithoakhôï môn,
 18 arô shagôra gôbrap’ bar barnaijôn gurlap’ guthap’ jadôn
 19 môn. Sheoashe nonabla sheoanôï jaolanbla, bishôrô Jishu-
 khôu shagôr sha sha thabainai arô naoni khathïao phôïnai
 20 nuashôï, arô bishôrô giashôï. Bobekhani biô bishôrkhôu
 21 hônashôï : “An shô’, nonshôrô dagi !” Obla bishôrô bikhôu
 naoao najaonô gôshô jayashôï, arô naoa thabnô bishôr thañgôn
 hadorao shohôïashôï.

Gôthanni shithao

- 22 Nokha nainanôî shagôr barôî' goshoñnai daphaya nudôn môn, goñshe naokhâu nagarnanôî biao gubun nao gôia môn, arô Jishua gaoni shôlôngraphôrjôn be naoao gakhôphayakhôi môn, bobekhani bini shôlôngraphra lo thanđôn môn hônnanôî.
- 23 Bobekhani gubun gubun naophôr Thiberiashniphrai, Phôrbua hambai hônnaïni unao bishôr shithaokhâu janai jaigani
- 24 khathiao shohôishôi. Bini khainô daphaya nubla, Jishua arô bini shôlôngraphra biao gôia môn hônnanôî, bishôr gaoshôrnô' naophôrao gakhônânôî Khapharnahumao Jishu-
- 25 khâu naigirnô thanashôi. Arô bikhâu shagôr barôî' mônnanôî bishôrô bikhâu hônashôi : "Ô guru, nônô mabla beao phôi-
- 26 khô?" Jishua bunphinnanôî bishôrkhâu hônashôi : "Nonthargôu, nonthargôu an nônshôrkhâu hônô : Nônshôr han-khôphôr nunô mônnaï khai, nônshôrô ankhâu naigira, bobekhani nônshôr shithaophôrniphrai jananôî udôi bunnaï khai
- 27 shô'. Adri janai janaini thakhôi damao, bobekhani jôbnô gôioi gôthan shim thanai janaini thakhôi shô' ! Manshini bisha hâuaya nônshôrnô' bikhâuônô hângôn, manôna Apha
- 28 Ishôra biniao hankhô bubai." Obla bishôrô bikhâu hônashôi : "Ishôrni habaphôrkhâu maonô thakhôi jônô ma khalamnô?"
- 29 Jishua bunphinnanôî bishôrkhâu hônashôi : "Ishôrni habaya benô, nônshôrô bi thônhornai khâuônô phôthaiô hônnanôî."
- 30 Bini khainô bishôrô bikhâu hônashôi : "Obla nônô ma hankhô maôô, jônô nunanôî nônkhâu phôthainai badi? Nônô ma
- 31 maôô?" Jônni aphaphra phôtharao mannakhâu janai môn, lirjaya' môn badi : Biô janô thakhôi bishôrnô' nokhrañ-
- 32 niphrai shithao hônai môn." Obla Jishua bishôrkhâu hônashôi : "Nonthargôu, nonthargôu an nônshôrkhâu hônô : Moshea nônshôrnô' nokhrañniphrai shithao hôakhôi, bobekhani anni Aphaya nônshôrnô' nokhrañniphrai nonngôu

33 shithaokhôu hâyô. Manôna Ishôrni shithaoanô nokhrañni-
 34 phrai onkharbônânô shoñsharnô' gôthañkhôu hâyô." Obla
 bishôrô bikhôu hônashôî : "Ô Phôrbu, lagarbô jônô' be
 35 shithaokhôu hêdô !" Jishua bishôrkhôu hônashôî : "Annô
 gôthañni shithaoa. Anniao phôinaîha ukhôitharnai noña,
 arô ankhôu phôthaigraha mablababô gantharnai noña.
 36 Bobekhani an nônshôrkhôu hônbai : Nônshôrô ankhôu
 37 nunanôîbô phôthaia. Aphaya annô' hônai mania anñiao
 phôigôn, arô anñiao phôinaikhôu anô garontharnai noña.
 38 Manôna anô gaoni gôshô badi khalamnô thakhôî noña, bobek-
 khani ankhôu thônhorgrani gôshô badi khalamnô thakhôî
 39 nokhrañniphrai onkharbôbai. Arô ankhôu thônhorgrani
 gôshôa benô : Biô annô' hônai manini munbô anô khômâyôî
 badi, bobekhani anô jôbnai shanao bikhôu dikhangôn.
 40 Manôna anñi Aphani gôshôa benô : Bisha hâuakhôu nugra
 arô phôthaigra shaphrômbô jôbnô gôîôî gôthañkhôu mônthôn
 hônnanôî, arô anô jôbnai shanao bikhôu dikhangôn." Annô
 41 nokhrañniphrai onkharbônai shithaoa hônnanôî, biô bunai
 42 khai, Judaiariphra bini shayao khudriashôî. Arô bishôrô
 hônashôî : "Benô Joshebni bishajla Jishu noña khôma?
 Jônô bini bima biphakhôu mithigôu. Biô danô mabôrôî
 43 bunô : Anô nokhrañniphrai onkharbôbai?" Jishua bun-
 phinnanôî bishôrkhôu hônashôî : "Gao gaoniao dakhudri !
 44 Ankhôu thônhornai Aphaya bikhôu bôabla, raobô anñiao
 phôinô haya. Arô an jôbnai shanao bikhôu dikhangôn.
 45 Nabiphôrniao lirnai don : "Arô bishôrô boîbô Ishôrjôn
 phôrônjanai jagôn." Biphaniphrai khônanaî arô shôlônnaî
 46 shaphrômbô anñiao phôîô. Shôrba Aphakhôu nubai, be noña,
 47 Ishôrniphrai janaia lo Aphakhôu nubai. Nonthargôu, non-
 thargôu an nônshôrkhôu hônô : Phôthaigraha jôbnô gôîôî
 48-49 gôthañ don. Annô gôthañni shithaoa. Nônshôrni nômpa-
 50 phra phôtharao manna jananôî thôinaî môn. Benô nokhrañni-

phrai oñkharbônai shithaoa, shôrba biniphrai jananôî thôîôi
 51 badi. Añnô nokhranniphrai oñkharbônai gôthanôî thanai
 shithaoa. Shôrba be shithaoniphrai jabla, biô jôbthara
 jashe gôthanôînô thagôn. Arô an shônsharni gôthanî
 52 thakhôi hōgôn shithaoa añni bedort.” Bini khainô Judai-
 ariphra gaojôn gao nanjlainanôî hōnashôî : “Biô mabôrôî
 53 jônô’ gaoni bedorkhōu janô hōnô hagôu?” Obla Jishua
 bishôrkhōu hōnashôî : “Nonthargôu, nonthargôu an nōn-
 shôrkhōu hōnô, nōnshôrô Manshini bisha hōuani bedorkhōu
 jayabla arô bini thôikhōu lônabla, gao gaoniao nōnshôrha
 54 gôthana gôia hōnnanôî. Añni bedorkhōu jagra arô añni
 thôikhōu lōngraha jôbnô gôîôi gôthana don, arô añô jôbnai
 55 shanao bikhōu dikhangôn. Manôna añni bedora noñgôu
 56 janai, arô añni thôia noñgôu lōnnai. Añni bedorkhōu jagra
 arô añni thôikhōu lōngraya añniao thayô, añbô biniao.
 57 Gôthanôî thanai Aphaya añkhōu thōnhora’ môn badi, añbô
 Aphajôn gôthanôînô donô badi, bibadinô añkhōu jagrayabô
 58 añjôn gôthanôînô thagôn. Benô nokhranniphrai oñkhar-
 bônai shithaoa, biphaphra jananôî thôilana’ môn badi noña.
 Be shithaokhōu jagraya jôbthara jashe gôthanôînô thagôn.”
 59 Bephôrkhōu biô khulumgra noao, Khapharnahumao phôrôn-
 nanôî buñdôn môn.

Manshiphōrni shôukthunai. Phethorni shiman lanai

60 Obla bini shôlōngraphōrni gôbana khōnananôî hōnashôî :
 “Be bathraya gôra. Shôr bikhōu khōnashonô hagôu?”
 61 Bobekhani Jishua gaoniao mithibla, bini shôlōngraphra be
 bathrani thakhôi khudridôn hōnnanôî, obla biô bishôrkhōu
 62 hōnashôî : “Beô nōnshôrkhōu shôukthuhôyô na ma? Obla
 nōnshôrô Manshini bisha hōuakhōu gaoni shiganî thanaiao
 63 gakhônai nubla lai? Jiuanô phôthangra, bedora munbô
 udaia. An nōnshôrnô’ hōnnai bathraphra jiu arô gôthani.

64 Bobekhani nônshôrne shôrba shôrba phôthaia." Manôna
 phôthaiôiphra shôr shôr, arô bikhôu gothaigônânô shôr
 65 hônnanô, Jishua jajennainiphrai mithidôn môn. Arô biô
 hônashô: "Bini khainô an nônshôrkhôu bunbai, Biphajôn
 binô' hôjayabla, raobô anniao phôinô haya hônnanô.
 66 Oblaniphrai bini shôlôngraphôrne gôbaña unphinashô arô
 67 bijôn thabaibaophayakhôishô. Bini khainô Jishua kaoshe
 shanôikhôu hônashô: "Nônshôrbô thangarnô gôshô jayô?"
 68 Shimon Phethora bikhôu bunphinashô: "Ô Phôrbu, jônô
 shôrniao thanô? Nônha jôbnô gôioi gôthanni bathra-
 69 phôr don. Arô jônô phôthainô arô mithinô mônbai, nônno
 70 Ishôrne gôtharanô hônnanô." Jishua bishôrkhôu bun-
 phinashô: "An nônshôr kaoshe shanôikhôu shaikhoa-
 khô khôma? Oblabô nônshôrne shashea môdai." Biô
 71 Shimon Iskhariothni bishajla Judashni thakhô bunashô.
 Manôna biô kaoshe shanôini shashe jablabô, biô bikhôu
 gothainôshô môn.

Môsha galgabni phorobao Jishuni thannai

7 Bephôrne unao Jishua Galilao thabaigdinashô. Manôna
 Judaiariphra bikhôu shitharnô hasthainai khai, biô Judaiào
 2 thabaigdinô gôshô jayakhôishô. Bobekhani Judaiariphôr-
 3 ni Môsha galgabni phoroba khathishô môn. Bini khainô
 bini phonbaiphra bikhôu hônashô: "Beniphrai onkharnanô
 Judaiào than', nônni shôlôngraphrabô nôn maonai habaphôr-
 4 khô nunô mônnai badi. Manôna raobô muibô shrôthô'
 maoa arô gaonô didayô' thanô hasthaiô. Nônô bephôrkhôu
 5 khalambla, shônsharnô' gaokhôu dинthi!" Manôna bini
 6 phonbaiphrabô bikhôu phôthaiakhô môn. Obla Jishua
 bishôrkhôu hônashô: "Anni bôthôra dabô jathoakhô,
 7 bobekhani nônshôrne bôthôra lagarbô tham thim. Shôn-
 shara nônshôrkhôu mugôinô haya, bobekhani biô ankhôu

mugôîô, manôna anô bini shayao shakhi hâyô, bini habaphra
 8 gajri hōnnanôî. Nōnshôrô phorobao gakhôlan, anô dabô
 be phorobao gakhôlana, manôna anî bôthôra dabô japhun-
 9 thoakhôî." Bishôrnô' bephôrkhôu buñnanôî biô Galilao
 10 thayashôî. Bobekhani bini phonbaiphra phorobao gakhô-
 lanbla, obla biô gaobô didayôî' noña, bobekhani shrôthôî'
 11 gakhôlanashôî. Obla Judaiariphra bikhôu phorobao nai-
 12 girnanôî hōnashôî : "Biô bôuha?" Arô bini thakhôî
 daphaphôrnî gejerao bimainô beden budun rajlainai
 jadôn môn. Shôrba shôrba hōnashôî : "Biô gaham."
 Gubunphra hōnashôî : "Noña, bobekhani biô daphakhôu
 13 andaihôyô." Bobekhani Judaiariphôrkhôu ginai khai raobô
 bini thakhôî thalayôinô buñakhôishôî.

Jishuni phôrônai

14 Phorobni gejer nankhanaiaio Jishua gôthar noao gakhôlan-
 15 nanôî phôrônashôî. Obla Judaiariphra shômô nanñanôî
 hōnashôî : "Biô shôlônâalaba mabôrôî gôthar linaiphôrkhôu
 16 rôngôu?" Jishua buñphinnanôî bishôrkhôu hōnashôî :
 "Anî phôrônnaia anî noña, bobekhani ankhôu thônhor-
 17 grani shô'. Shôrba Ishôrnî gôshô badi khalamnô gôshô
 jabla, biô phôrônnaîni thakhôî mithigôn, biô Ishôrniphrai,
 18 noñabla anô gaoni bôlôjôn buñô hōnnanôî. Gaoni bôlôjôn
 buñgraya gaoni mankhôu hasthaiô. Bobekhani gaokhôu
 thônhorgrani mankhôu hasthaigraya noñgôu, arô biniao
 19 inai gôia. Moshea nōnshôrnô' ayenkhôu hôakhôî khôma?
 Arô nōnshôrnî raobô ayen badi maoa. Nōnshôrô manô
 20 ankhôu shitharnô' hasthaiô?" Daphaya buñphinashôî :
 "Nônô môdai gônân ! Shôr nōnkhôu shitharnô hasthaidôn?"
 21 Jishua buñphinnanôî bishôrkhôu hōnashôî : "Anô mônshê
 haba maobai, arô nōnshôrô boibô bini thakhôî shômô nanô.
 22 Moshea nōnshôrnô' bigur hanaikhôu hôbai,—biô Moshe-

niphrai, jabai be noña, bobekhani biphaphôrniphrai shô'—
 arô nôñshôrô jirainai shanao manshikhôu bigur hayô. Mosheni
 23 ayena shiphaijayôi badi, manshia jirainai shanao bigur
 hanaikhôu najaobla, an jirainai shanao manshi manikhôu
 24 gôkhrôn khalamnai khai, nôñshôrô ankhôu bôrabô? Sha sha-
 jran nainanôi bishar dakhalam, bobekhani dhôrômia bishar
 25 khalam!" Obla Jerushalemariphôrni shôrba shôrba hônashô:
 "Bishôr shitharnô hasthainai manshia benô noña
 26 khôma? Arô nai, biô thalayôinô bunô, arô bishôrô bikhôu
 munbô buña. Gôraphra noñgôuôi' mithinô mônbai khôma,
 27 benô Khristho hônnanôi? Bobekhani biô bobeniphrai
 phôibai hônnanôi, jônô mithigôu. Bobekhani Khristhoa
 phôibla, biô bobeniphrai hônnanôi, raobô mithinai noña."
 28 Obla Jishua gôthar noao phôrônôi' phôrônôi' gabjrinanôi
 hônashô: "Nôñshôrô ankhôu mithigôu, arô anô bobeni-
 phrai, nôñshôrô bikhôubô mithigôu. Arô anô gaoni gôshô
 badi phôiakhôi, bobekhani ankhôu thônhorgraya noñgôu,
 29 nôñshôrô bikhôu mithia. Anô bikhôu mithigôu, manôna
 30 anô biniphrai, arô biô ankhôu thônhorbai." Bini khainô
 bishôrô bikhôu homnô hasthaiashôi, oblabô raobô bini shayao
 akhai hôakhôishôi, manôna bini mugaya oblabô jathoakhôi
 31 môn. Bobekhani daphani gôbaña bikhôu phôthainanôi
 hônashô: "Khristhoa phôibla, biô be maonaini khurôi
 banshin hankhôphôr maogôn khôma?"

Pharishaiphôrni Jishukhôu homnô hasthainai

32 Pharishaiphra daphakhôu bini shayao bephôrkhôu beden
 budun rainai khônayashôi, arô dôuri gederphôr arô Phari-
 shaiphra bikhôu homnô thakhôi thandôiphôrkhôu thôn-
 33 horashôi. Obla Jishua hônashô: "Anô dabôrshe nôñshôr-
 jôn lôgôshe thabaogôn, biniphrai anô ankhôu thônhorgraniao
 34 thangôn. Nôñshôrô ankhôu naigirgôn, bobekhani mônnai

35 noña. Arô an thanaiao nônshôrô thanô haya." Obla
 Judaiariphra gaojôn gao hônjlaishôi : "Biô bôuha thanô nai-
 girdôn, jônô bikhôu mônôi badi? Biô lether phether janai
 Grikphôrni gejerao thannanôi Grikphôrkhôu phôrônô
 36 hasthaiô khôma? Nônshôrô ankhôu naigirgôn, bobekhani
 mônmai noña, arô an thanaiao nônshôrô thanô haya hônna-
 37 nô, bi hônna bathraya ma?" Phorobni jôbnai gedert shan-
 ao Jishua goshoñnanôi gabjrinanôi hônashôi ! "Shôrhaba
 38 gândônbla, biô anniao phôinanôi lônthôn ! Ankhôu phôthai-
 graya, gôthar lirmaia buña' môn badi, bini shinaoniphrai
 39 gôthai dôini dôimaphra bôhôngôn." Bikhôu phôthaigra-
 phôr najaonôshôi Jiuni thakhôi biô bikhôu bunashôi !
 Manôna Jiua oblabô hôjathoakhôi môn, manôna Jishua
 40 oblabô shomaihôjayakhôi môn. Obla daphani shôrba shôrba
 bi bathraphôrkhôu khônananôi hônashôi : "Nôngôu benô
 41 bi nabianô." Gubunphra hônashôi : "Benô Khristhoa." Bobe-
 khani shôrba shôrba hônashôi : "Khristhoa obla Galil-
 42 niphrai phôngôn khôma?" Khristhoa Davidni jôlôiniphrai
 arô David thanai gami Bethlehempiphrai phôngôn hônnanôi,
 43 gôthar lirmaia bunakhôi khôma?" Bini khainô daphani
 44 gejerao bini thakhôi gaojlainai jayashôi. Bishôrni shôrba
 shôrba bikhôu homnô gôshô jadôn môn, bobekhani raobô
 45 bini shayao akhaiphôr hôakhôishôi. Obla thandôiphra dôuri
 gederphôr arô Pharishaiphôrniao thanashôi, arô bishôrô
 bishôrkhôu hônashôi : "Nônshôrô bikhôu manô labôakhôi?"
 46 Thandôiphra bunphinashôi : "Be manshi buñnai badi raobô
 47 mablalabô bunpherakhôi." Obla Pharishaipra bishôrkhôu
 48 bunphinashôi : "Nônshôrbô andaibai khôma? Gôraphôrni
 noñabla Pharishaiphôrni shôrba bikhôu phôthaibai khôma?
 49 Bobekhani ayenkhôu mithiyôi bi daphaya shao hôjagra!"
 50 Bishôrni shashe, biniao thangrônai Nikhodema bishôrkhôu
 51 hônashôi : "Biniao khônashongrôabla, arô biô ma maôô

hônnanôï, mithiabla, jônni ayena manshikhôu bishar khalamô
 52 khôma? Bishôrô bikhôu bunphinnanôï hônashôï : “Nônibô
 Galilari khôma? Phirt phirt naigirmanôï naidô, Galilniphrai
 53 nabi jakhaña hônnanôï!” (Arô bishôrô shaphrômbô gao
 gaoni noao thanashôï.

Jinahario homjanai hinjao

8 1-2 Bobekhani Jishua Jôithun hajôao thanashôï. Arô phuñ-
 jani biô gôthar noao thanbaoashôï, arô hadorni manshi-
 phôr mania biniao thanashôï, arô jonanôï biô bishôrkhôu
 3 phôrônashôï. Gôthar lirnai gôrônphôr arô Pharishaiphra
 jinahario homjanai shashe hinjaokhôu biniao lannanôï
 4 bikhôu gejerào phoshonashôï. Bishôrô bikhôu hônashôï :
 “Ô phôrôngra, be hinjaoa jinahari khalamphunaiiao homjabai.
 5 Moshea ayenao bebadiphôrkhôu onthaijôn khubôitharnô
 6 jônkhôu thônđôn. Obla nônô ma hônô?” Bikhôu anjart
 nainô thakhôï bishôrô bikhôu hônashôï, bishôrô bikhôu ernô
 mônnaï badi. Bobekhani Jishua gonnanôï ashijôn hayao
 7 lirnô homashôï. Bishôrô biniao shônbai thabla, biô nai-
 gdaonanôï bishôrkhôu hônashôï : “Nônshôrni gejerni phap’
 8 gôitharôia bikhôu onthaijôn khubôigrôthôn!” Arô gon-
 9 baonanôï biô hayao lirnô homashôï. Bobekhani bikhôu
 khônananôï bishôrô bôrainiphrai jôbnai shim shapha shapha
 onkharlanashôï, arô Jishu arô gejerào thanai hinjaoa hashin-
 10 ôi galanjayashôï. Obla Jishua naigdaonanôï bi hinjaokhôu
 hônashôï : “Ô ai, bishôrô bôuha, raobô nônkhôu dushiakhôï-
 11 shôï?” Biô hônashôï : “Ô Phôrbu, raobô dushiakhôï.”
 Jishua hônashôï : “Anbô nônkhôu dushia, thanđô, daniphrai
 phap’ dakhalamphin !”)

Jishua shônsharni shrañ

12 Jishua arbao bunnanôï bishôrkhôu hônashôï : “Annô shôn-
 sharni shraña. Anni un un phôigraya khômshiao thabainai

13 noña, bobekhani biô gôthaini shrañkhôu môngôn." Obla
 Pharishaiphra bikhôu hônashôï : "Nônô gaoni tha-
 khôi gaonô shakhi hâyô. Nônni shakhi hônaiia noñgôu
14 noña." Jishua bunphinnanôï bishôrkhôu hônashôï : "Anô
 gaoni thakhôi gaonô shakhi hôblabô, añni shakhi hônaiia
 noñgôu, manôna an bobeniphrai phôidôn arô bobeaô thanô
 hônnanôï, anô mithigôu, bobekhani an bobeniphrai phôibai
15 noñabla bobeaô thanô hônnanôï, nônshôro mithia. Nôn-
 shôro bedorni badi bishar khalamô, bobekhani anô rao-
16 khôubô bishar khalama. Arô anô bishar khalamblabô,
 añni bishara noñgôu, manôna anô hashiñôï noña, bobekhani
17 anô ankhôu thônhorgrayabô lôgôshe. Nônshôrni ayenaobô
 lirnai don, shanôï manshiphônri shakhi hônaiia noñgôu hônna-
18 nôï. Anô gaoni thakhôi gaonô shakhi hâyô, ankhôu thôn-
19 hornai Aphayabô añni thakhôi shakhi hâyô." Obla bishôro
 bikhôu hônashôï : "Nônni Nômphaya bôuha?" Jishua
 bunphinashôï : "Nônshôro ankhôubô añni Aphakhôubô
 mithia. Nônshôro ankhôu mithigôu môn bla, nônshôro añni
20 Aphakhôubô mithigôu môn. " Biô gôthar noao phôrônôï'
 phôrônôï' phaisha dôngra kothani khathiao bi bathraphôrk-
 hôu hônashôï. Arô raobô bikhôu homakhôishôï, manôna
 bini mugaya oblabô jathoakhôi môn.

Phôthaiôiphra phabao thôigôn

21 Biô arbao bishôrkhôu hônashôï : "Anô thannôshôï, arô
 nônshôro ankhôu naigirgôn, bobekhani nônshôro gao gaoni
22 phabao thôigôn. An thangônao, nônshôro thannô haya." Obla
 Judaiariphra hônashôï : "Biô gaokhôu shithargôn khôma,
 manôna biô hônô : An thangônao, nônshôro thannô
23 haya?" Arô biô bishôrkhôu hônashôï : "Nônshôro shiñao-
 niphrai, bobekhani anô shayaoniphrai. Nônshôro be shoñ-
24 sharni, anô be shoñsharni noña. Bini khainô anô nônshôrkhôu

hônbai, nônshôrô gao gaoni phapphôrao thôigôn hônnanôi.
 Manôna nônshôrô, anô binô hônnanôi, phôthaiabla, nônshôrô
 gao gaoni phapphôrao thôigôn.” Obla bishôrô bikhôu hōna-
 25 shôi : “Nônô shôr?” Jishua bishôrkhôu hōnashôi : “Jajen-
 26 nainiphrai an nônshôrkhôu hōnnaianô kha.” Nônshôrni
 thakhôi buinô arô bishar khalainô anha bimainô don.
 Bobekhani ankhôu thônhorgraya noingôu, arô an biniao
 27 khōnanaiphôrkhounô shoisharnô' buinô.” Bishôrô mithiakhôi,
 28 biô Biphani thakhôi bishôrkhôu buina' môn hōnnanôi. Obla
 Jishua hōnashôi. “Nônshôrô Manshini bisha hōuakhôu dikhañ-
 bla, nônshôrô, anô binô hōnnanôi, mithigôn, arô anô gaoni
 bôlôjôn munbô khalama, bobekhani Aphaya ankhôu phôrôna'
 29 môn badi, an bephôrkhôu hōnô. Arô ankhôu thônhorgraya
 anjôn lôgôshe. Biô ankhôu hashinôi galañakhôi, manôna-
 30 an binô' hamjanaiphôrkhôu lagarbô khalamô. Biô bephôr-
 khôu buinphunaiiao gôban bikhôu phôthaiashôi.

Phôthainaia Jishuniphôrkhôu gohōjanai khalamgôn

31 Obla Jishua gaokhôu phôthainai Judaiariphôrkhôu hōna-
 shôi : “Nônshôrô anni bathrayao thaphlaibla, nônshôrô
 32 nonthargôu anni shôlôngraphôr, arô nônshôrô noingôukhôu
 mithigôn, arô noingôua nônshôrkhôu gohōjanai khalamgôn.”
 33 Bishôrô bikhôu buinphinashôi : “Jônô Abrahamni jôlôi,
 arô jônô mablababô raoniaobô len bôiaakhôi. Nônô mabôrôi
 34 hōnô : Nônshôrô gohōjanai jagôn?” Jishua bishôrkhôu
 buinphinashôi : “Nonthargôu, nonthargôu an nônshôrkhôu
 35 hōnô : Phap' khalaigra shaphrômbô phabni len. Bobe-
 khani lena jôbthara jashe noao thayá, bisha hōuaya jôbthara
 36 jashe thayô. Bini khainô Bisha hōuaya nônshôrkhôu gohō-
 37 janai khalamô bla, nônshôrô goma ma gohōjanai jagôn. An
 mithigôu, nônshôrô Abrahamni jôlôi hōnnanôi. Bobekhani
 anni bathraya nônshôrniao jaiga mônôi khai, nônshôrô an-

38 khôu shitharnô hasthaiô. An Aphaniao nunaiphôrkhôu
 anô hônô, nônshôrbô nônshôrni nômphaniao khônanaiphô-
 39 khôu khalamô !" Bishôro buñphinnanôï bikhôu hônashôï :
 "Abrahama jônï apha." Jishua bishôrkhôu hônashôï :
 "Nônshôro Abrahamni bishaphôr jabla, nônshôro Abrahamni
 40 habaphôrkhôu maogôu môn. Bobekhani nônshôro danô
 ankhôu, an Ishôrniao khônanaï noñgôukhôu nônshôrnô'
 khôthanai manshikhôu shitharnô hasthaiô. Abrahama
 41 bebadikhôu khalamakhôï. Nônshôro nônshôrni nômphani
 habaphôrkhôu maoô." Bishôro bikhôu hônashôï : "Jônô
 bishai hagra khanaijôn sharijayakhôï, jônha shashe lo apha,
 42 biô Ishôr." Jishua bishôrkhôu hônashôï : "Ishôra nôn-
 shôrni nômpha jabla, nônshôro ankhôu ongôu môn. Manôna
 anô Ishôrniphrai onkharnanôï phôïbai. Manôna an gaoni
 bôlôjôn phôïakhôï, bobekhani biô ankhôu thônhorbai.
 43 Nônshôro manô anni buñnaikhôu mithia? Nônshôro anni
 44 bathrakhôu khônashonô hayôï khai shô'. Nônshôro nôn-
 shôrni nômpha Môdainiphrai, arô nônshôro nônshôrni nômpha-
 ni lubôinaiphôrkhôu khalamnô gôshô jayô. Biô jajennaini-
 phrai manshi shithargra môn, arô biô noñgôuao thaya,
 manôna noñgôua biniao gôïa. Biô noñkhaikhôu bunô bla,
 biô gaoniphôrniphrai bunô, manôna biô noñkhai raigra arô
 45 noñkhaini bipha. Bobekhani annô noñgôukhôu buñnai khai,
 46 nônshôro ankhôu phôthaia. Nônshôrni gejerào shôr ankhôu
 phaphi hônnanôï raithithenô hagôu? Anô noñgôukhôu
 47 bunô bla, nônshôro manô ankhôu phôthaia? Ishôrniphrai
 janaia Ishôrni bathraphôrkhôu khônashonô. Nônshôro
 Ishôrniphrai jayôï khai, nônshôro khônashonô."

Judaiariphôrni Jishukhôu gushuthi phennai.

Jishua gaoni thakhôï shakhi hônai

48 Judaiariphra buñphinnanôï bikhôu hônashôï : "Nônô
 Shamariari arô môdai gônai hônnanôï, jônô môjanôï buña

49 khôma?" Jishua buñphinashôi : "Anô môdai gônai noia,
 bobekhani anô anni Aphanô' man hâyô, arô nônshôrô an-
 50 khôu man gôiôi khalamô. Anô gaoni shomainaikhôu hasthaia.
 51 Shashea bikhôu hasthaiô arô bishar khalamô. Nonthargôu
 nonthargôu an nônshôrkhôu hônô : Shôrba anni bathrakhôu
 maniô bla, biô jôbthara jashe thôinaikhôu nutharnai noia."
 52 Judaiariphra bikhôu hônashôi : "Nônô môdai gônai hônna-
 nôi, jônô danô mithibai. Abraham arô nabiphra thôilañbai,
 arô nônô hônô : Shôrba anni bathrakhôu maniô bla, biô
 53 jôbthara jashe thôinaikhôu shakhinai noia. Nônô jônni
 apha Abrahamni khurôi dershin khôma? Biô thôibai, arô
 nabiphra thôibai. Nônô gaokhôu shôr khalamô?"
 54 Jishua buñphinashôi : "Anô gaokhôu shomaihôyô bla, anni
 shomainaia muñbô noia. Biô jônni Ishôr hônnanôi, nônshôr
 55 buñnai anni Aphaya ankhôu shomaihôyô, arô nônshôrô
 bikhôu mithia, bobekhani anô bikhôu mithigôu, arô an
 bikhôu mithia hônnanôi, an buñô bla, an nônshôr badinô
 nonkhai raigra jagôu môn. Bobekhani anô bikhôu mithigôu
 56 arô bini bathrakhôu maniô. Nônshôrni nômpa Abrahama
 anni shankhôu nainô thakhôi bajlodôn môn, arô nunanôi
 57 biô ronjadôn môn." Obla Judaiariphra bikhôu hônashôi :
 "Nônô dabônô khaoba bôshôr jayakhôi, arô nônô Abraham-
 58 khôu nubai khôma?" Jishua bishôrkhôu hônashôi :
 "Nonthargôu nonthargôu an nônshôrkhôu hônô : Abrahama
 59 ujia shayaonô, anô don môn." Obla bishôrô bikhôu khubôinô
 thakhôi onthaiphôr dikhañashôi. Bobekhani Jishua kha-
 khmananôi gôthar noniphrai onkharlañashôi.

Sharijanainiphrai khanakhôu shôkhanai

9 Biô biniphrai thañbla, biô shashe khana manshikhôu
 2 nuashôi, biô sharijanainiphrai khana môn. Bini shô-
 lôngraphra biniao shônnanôi hônashôi : "Ô guru, biô kha-

nayôi' sharija jashe, shôr phap' khalaiâ', benô nonâbla bini
 3 bima biphaya?" Jishua bunphinashôi : "Bebô bini bima
 biphabô phap' khalamakhôi, bobekhâni Ishôrni habaphra
 4 biniao nujanai badi shô'. Jônô shan thashandi ankhôu
 thônhorgrani habaphôrkhôu maonô nangôu. Hora jagôn,
 5 obla raobô maonô haya. Anô shônsharao thashandi, anô
 6 shônsharni shraña." Bephôrkhôu buñnanôi biô hayao
 mujunanôi jumudôijôn habru khalamashôi, arô bini mogon-
 phôrni shayao habrujôn lirnanôi biô bikhôu hônashôi :
 7 "Thañnanôi—thônhorjanai dikhanjanai—Shiloamni phu-
 khriao shugarhôi!" Obla biô thañnanôi shugarashôi, arô
 8 biô nuyôi' nuyôi' thañphinashôi. Obla gamini manshiphôr
 arô bikhôu agla bibai thanai nugraphra hônashôi : "Benô
 9 jonanôi bibaiakhôi môn khôma?" Shôrba shôrba hônashôi :
 "Benô." Gubunphra hônashôi : "Noña, bobekhâni bekhôu
 10 bikhôu badi nuyô." Biô hônashôi : "Anô binô." Bishôrô
 bikhôu hônashôi : "Obla nôñni mogonphra mabôrôi geokhô?"
 11 Biô bunphinashôi : "Jishu hônjanai manshia habru khalam-
 nanôi anni mogonphôrkhôu phunnânôi ankhôu hândôn :
 "Thañnanôi Shiloamao shugarhôi!" Obla anô thañnanôi
 12 shugarbla, anô nunô mônashôi." Bishôrô bikhôu hônashôi :
 13 "Biô bôuha?" Biô hônashôi : "An mithia." Bishôrô
 14 agla khana janaikhôu Pharishaiphôrniao lañashôi. Bobe-
 khâni Jishu habru khalamnai arô bini mogonphôrkhôu
 15 kheonai shana jirainai shan môn. Obla biô mabôrôi nukhô
 hônnanôi, Pharishaiphrabô arbao biniao shônashôi. Biô
 bishôrkhôu hônashôi : "Biô anni mogonphôrni shayao ha-
 16 brujôn lira' môn, arô anô shugarnanôi nuyô." Obla Phari-
 shaiphôrni shôrba shôrba hônashôi : "Bi manshia Ishôrniphrai
 noña, manôna biô jirainai shankhôu mania." Bobekhâni
 gubunphra hônashôi : "Phaphi manshia mabôrôi bebadi
 hañkbôrkhôu maonô hagôu?" Arô bishôrni gejerao

17 gaojlainai jayashôî. Obla bishôrô khanakhôu hônbaoashôî :
 “Biô nônni mogonphôrkhôu kheonai khai, nônnô bini thakhôî
 18 ma hônô?” Biô hônashôî : “Biô shashe nabi.” Biô
 khana môn arô nunô mônbai hônnanôî, Judaiariphra nunô
 mônmaini bima biphakhôu línhornanôî bishôrniao shônagôu
 19 mani bini thakhôî phôthaiakhôishôî. Arô bishôrô bishôrniao
 shônnanôî hônashôî : “Benô nônnshôrni nônnshajla, nônn-
 shôrô hônô, biô khanayôî’ sharijaya’ môn na ma? Obla
 20 biô danô mabôrôî nuyô?” Bini bima biphaya buñphinnanôî
 hônashôî : “Jônô mithigôu, biô jônni bishajla, arô biô
 21 khanayôî’ sharijaya’ môn hônnanôî. Bobekhani biô danô
 mabôrôî nuyô, bikhôu jôn mithia, nonabla shôr bini mogon-
 phôrkhôu kheokhô, bikhôu jôn mithia. Biniaonô shôn,
 22 biô derbai, biô gaonô gaoni thakhôî bungôn.” Bini bima
 biphaya Judaiariphôrkhôu ginai khai bephôrkhôu hônashôî.
 Manôna Judaiariphra phoshonkhadôn môn, shôrba bikhôu
 Khristho hônnanôî shiman labla, biô khulumgra noniphrai
 23 huonjagôn hônnanôî. Bini khainô bini bima biphaya hôn-
 24 shôî : “Biô derbai, nônnshôrô biniaonô shôn!” Obla bishôrô
 agla khana janaikhôu khonnôiniao línhornanôî bikhôu hôn-
 ashôî : “Ishôrnô’ bakhnainainikhôu hô! Jônô mithigôu, bi
 25 manshia phaphi hônnanôî.” Obla biô buñphinashôî : “Biô
 phaphi na ma, bikhôu an mithia. Mônshê lo an mithigôu,
 26 an khana môn, an danô nuyô hônnanôî.” Obla bishôrô
 bikhôu hônashôî : “Biô nônni thakhôî ma khalaikhô? Biô
 27 mabôrôî nônni mogonphôrkhôu kheokhô?” Biô bishôr-
 khôu buñphinashôî : “An nônnshôrkhôu hônkhabai, arô
 nônnshôrô khônashonakhôî. Nônnshôrô manô arbao khôn-
 shonô gôshô jayô? Nônnshôrbô bini shôlôngraphôr janô
 28 gôshô jayô khôma?” Arô bishôrô bikhôu bôrabnanôî hôn-
 ashôî : “Nônnshô’ bini shôlôngra, bobekhani jônô Mosheni
 29 shôlôngraphôr. Jônô mithigôu, Ishôra Moshekhôu buñnai

môn hōnnanōi, bobekhani biō bobeniphrai, bikhōu jōn
 30 mithia.” Manshia bunphinnanōi bishōrkhōu hōnashōi :
 “Beaonō shōmō nanthao thao, biō bobeniphrai, nōnshōrō
 bikhōu mithia, oblabō biō anni mogonphōrkhōu kheobai.
 31 Jōnō mithigōu, Ishōra phaphiphōrnikhōu khōnashōna,
 bobekhani shōrba Ishōrkhōu khulumgra jabla arō bini gōshō
 32 badi maoō bla, biō binikhōunō khōnashōnō. Hani jajen-
 nainiphrai raobō khōnanō mōnpherakhōi, shōrba khanayōi’
 33 sharijanaini mogonphōrkhōu kheobai hōnnanōi. Biō Ishōrni-
 phrai noñabla, biō muñbō khalainō hanai noña môn.”
 34 Bishōrō bunphimmanōi bikhōu hōnashōi : “Nōnō phapphōrao
 lo sharijabai, arō nōnō jōnkhōu phōrōnnō?” Arō bishōrō
 35 bikhōu huonhorashōi. Bishōrō bikhōu huonhorbai hōnnanōi,
 Jishua khōnayashōi, arō bikhōu mōnnanōi biō hōnashōi :
 36 “Nōnō Manshini bisha hōuakhōu phōthaiō?” Biō bunphin-
 nanōi hōnashōi : “Ô bigba, biō shōr, añ bikhōu phōthainō
 37 hanai badi?” Jishua bikhōu hōnashōi : “Nōnō bikhōu
 38 nunō mōnkhabei, nōnjōn rajlainaianō binō.” Biō hōnashōi :
 “Ô Phōrbu, añ phōthaiō.” Arō biō bikhōu khulumashōi.
 39 Arō Jishua hōnashōi : “Bisharni thakhōi anō be shoñsharao
 phōibai, khanaphra nunai badi, arō nugraphra khana janai
 40 badi.” Bijōn thaphanai Pharishaiphōrni shōrba shōrba
 bephōrkhōu khōnananōi bikhōu hōnashōi : “Jōnbō khana
 41 khōma?” Jishua bishōrkhōu hōnashōi : “Nōnshōrō khana
 jabla, nōnshōrōna phap’ janai noña môn. Bobekhani nōnshōrō
 da hōnō : Jōnō nuyō. Bini khainō nōnshōrni phaba thayō.”

Gōthahao thannai dor

10 Nonthargōu, nonthargōu añ nōnshōrkhōu hōnō : “Menda-
 phōrni gograyao dorjōn habelabanō bobebajōn gakhōgraya
 2 shikhao arō shegra. Bobekhani dorjōn habgraya menda-

3 phôrne laokhar. Dor negraya bini thakhôi kheingôn, arô
mendaphra bini raokhâu khônashônô, arô biô gaoni menda-
4 phôrkhâu munkhonanôli nonlanô. Arô gaoni maniphôrkhâu
huonbla, biô biphôrne shigañao thabaiô, arô mendaphra bini
un un thanphayô, manôna biphôrô bini raokhâu mithigôu.
5 Bobekhani biphôrô malaini un un thanphanai nona, bobekhani
biphôrô biniphrai khargôn, manôna biphôrô malaiphôrne
6 raokhâu mithia." Be phannaikhâu Jishua bishôrnô' khô-
thayashôi. Bobekhani bishôrô, biô bishôrnô' khôthanai-
7 phôrkhâu mithiakhôiashôi. Bini khainô Jishua hônbaoashôi :
"Nonthargôu, nonthargôu an nônshôrkhâu hônô : Annô
8 mendaphôrne dora. Anni shigañao phôinai maniphra shi-
khaophôr arô shegraphôr. Bobekhani mendaphra bishôrne-
9 khâu khônashônakhôiashôi. Annô dora. Shôrba anjôn
habbla, biô bôkhanjagôn, biô habgônbo onkhargônbo arô
10 adar môngôn. Khaonô, shitharnô arô adri khalamnô thakhôi
nonabla shikhaoa phôia. Anô phôibai, bishôrô gôthan arô
ushiglainaikhâu mônnai badi.

Gaham laokhar

11 Annô gaham laokhara. Gaham laokhara mendaphôrne tha-
12 khôi gaoni jiukhâu hâyô. Laokhar nonôli phaikhar, menda-
phôrne bigba nonôlia shikhokhâu phôinai nuhorbla, biô men-
daphôrkhâu nagarlanananôli kharô, arô shikhoa biphôrkhâu
13 homnanôli lanô arô lether phether khalamô, manôna biô
14-15 phaikhar arô mendaphôrne thakhôi gôshô hêa. Annô gaham
laokhara, arô Aphaya ankhâu mithigôu, anbo Aphakhâu
mithigôu badi, anô anniphôrkhâu mithigôu, arô anniphra
ankhâu mithigôu, arô anô anni jiukhâu mendaphôrne thakhôi
16 hâyô. Arô anha gubun mendaphôr donbaoô, biphôrô be gogra-
yaoni nona, biphôrkhâubo annô linbonô nangôu, arô biphôrô
anni raokhâu khônashôngôn, arô phalôshe lo arô shashe lo

17 laokhar jagôn. Bini khainô Aphaya ańkhôu onô, manôna
 18 ańô ańni jiukhôu hâyô, ańô bikhôu laphinnai badi. Raobô
 bikhôu ańniphrai lańa, bobekhani ańnô gaoni gôshô badi
 bikhôu hâyô. Bikhôu hônô ańha bôlô don, bikhôu laphin-
 nôbô ańha bôlô don. Be thônnaikhôu ańô ańni Aphaniphrai
 mônbai.”

Judaiariphôrni gaojlainai

19 Be bathraphôrni thakhôi Judaiariphôrni gejerao gaojlainai
 20 jabaoashôi. Bishôrni gôbańa hônashôi : “Biô môdai
 gônai arô bôrô. Nônshôrô manô binikhôu khônashônô?”
 21 Gubunphra hônashôi : “Be bathraphra môdaijôn orjanaini
 nońa. Môdaia khanaphôrni mogonphôrkhôu kheonô hagôu
 khôma?”

Jishua gaokhôu Khristho hônô

22 Obla gôthar nokhôu phôtharnaini phoroba Jerushalemao
 23 jayashôi. Gôjan bôthôr môn. Arô Jishua gôthar noao,
 24 Shalomonni khamshaliao thabaiglańdôn môn. Obla Judai-
 ariphra Jishukhôu beńkhonnanôi bikhôu hônashôi : “Nônô
 beshe gôbao jônni jiukhôu gôdao shôrao khalamô? Nônô
 25 Khristho bla, jônno’ thalayôinô khôtha!” Jishua bishôr-
 khôu buńphinashôi : “Ań nônshôrkhôu buńbai, bobekhani
 nônshôrô phôthaia. Ań ańni Aphan muńôi maonai haba-
 26 phra ańni thakhôi shakhi hâyô. Bobekhani nônshôrô phô-
 27 thaia, manôna nônshôrô ańni mendaphôrni nońa. Ańni
 mendaphra ańni raokhôu khônashônô, arô ańô biphôrkhôu
 28 mithigôu, arô biphôrô ańni un un thańphayô, arô ańô
 biphôrnô’ jôbnô gôiôi gôthañkhôu hâyô, arô biphôrô jôbthara
 jashe hophainai nońa, arô raobô biphôrkhôu ańni akhaini-
 29 phrai shenanôi lańnai nońa. Biphôrkhôu ańno’ hônai Aphaya

boinibô khurôi dershin, arô raobô Aphani akhainiphrai she-
 30-31 nanôilainô haya. Anô arô Aphaya jônô mônshê.” Judai-
 ariphra bikhôu khubôitharnô thakhôi onthaiphôr dikhan-
 32 baoashôi. Jishua bishôrkhôu bunphinashôi : “An nônshôrnô’
 Aphaniphrai gôban môjan habaphôrkhôu dinthibai. Bi-
 phôrnî bobekhani thakhôi nônshôrnô ankhôu onthaijôn khu-
 33 bôitharnô?” Judaiariphra bikhôu bunphinashôi : “Jônô
 nônkhôu môjan habani thakhôi onthaijôn khubôitharnô
 hasthaia, bobekhani bashinaini thakhôi, arô nônô manshi
 34 jananôibô gaokhôu Ishôr khalamnai khai shô’.” Jishua
 bishôrkhôu bunphinashôi : “Nônshôrnî ayenao lirjayakhôi
 35 khôma : Anô hônbai : Nônshôrnô Ishôrpôr. Biô Ishôrnî
 bathra mônnai manshiphôrkhôu Ishôrpôr hônbla,—arô
 36 gôthar lirnai dangarjanô haya,— anô Ishôrnî bisha hôua
 hônnanôi, bunnai khai, nônshôrnô Aphajôn phôtharjanai
 arô shoñsharao thônhorjanaikhôu Ishôrkhôu bashigra hônô ?
 37 Anô anî Aphani habaphôrkhôu maoabla, nônshôrnô ankhôu
 38 daphôthai ! Bobekhani anô maoô bla, ankhôu phôthai-
 ablô habaphôrnî thakhôi phôthai, Aphaya anniao, anô
 Aphaniao hônnanôi, nônshôrnô mithinô arô rônnô hanai badi.”
 39 Bini khainô bishôrnô bikhôu homnô hasthaibaoashôi, bobekhani
 biô bishôrnî akhainiphrai onkharlanashôi.

Jordan barôi’

40 Biô Jordan barôi’ Johon shiganao bapthishma hônai jai-
 41 gayao onkharlanbaonanôi biao thayashôi. Arô gôban biniao
 thannanôi hônashôi : “Jhona munbô hankhô maoakhôi,
 bobekhani bini thakhôi Johon hônnaï mania noñgôu môn.”
 42 Arô gôban biao bikhôu phôthaiashôi.

Lasharkhôu phôthannai

11 Shashe jobra don môn, biô Mariam arô bini bibo
 2 Marthani gami Bethaniani Lashar môn. Phôrbukhôu

môdômgra phunnaijôn phunnai arô gaoni khanaijôn bini
 athiñphôrkhôu hugarnai bi Mariamni bida phoñbaia jobra
 3 jadôn môn. Obla bini bibo binanaophra Jishuniao thônhor-
 nanôi hônashôi : “Ô Phôrbu, nai, nônjôn onjagraja jobra
 4 jadôn.” Jishua khônananôi hônashôi : “Bi jobra janaia
 thoinaini thakhôi noña, bobekhani Ishôrkhôu shomaihônaini
 thakhôi shô’, Ishôrni bisha hâuaya bijôn shomaihôjanai
 5 badi.” Arô Jishua Martha arô bini binanao arô Lasharkhôu
 6 onnai môn. Biô jobra jadôn hônnanôi, Jishua khônabla,
 7 biô gaoni thanai jaigayaonô shannôi thabaoashôi. Bini unao
 biô gaoni shôlôngraphôrkhôu hônashôi : “Thu jôn Judaiao
 8 thanbaodôni !” Shôlôngraphra bikhôu hônashôi : “Ô guru,
 Judaiariphra dabôrsheni shigañao nônkhôu onthaijôn khu-
 9 bôitharnô hasthaibai, arô nôñô biao thanbaonô?” Jishua
 bunphinashôi : “Shansheni mugaphôr khaoshe munganôi
 noña khôma? Shôrba shanao thabaibla, biô shôudora,
 10 manôna biô be shoñsharni shrañkhôu nuyô. Bobekhani
 shôrba horao thabaibla, biô shôudorô, manôna biniao shrañ
 11 gôia.” Bephôrkhôu hônaini unao biô bishôrkhôu hônashôi :
 “Jôñni phishigi Lashara undulañbai, bobekhani
 12 añô bikhôu phôjakhañnô thannôshôi.” Obla shôlôngraphra
 bikhôu hônashôi : “Ô Phôrbu, biô undulañdôn bla, biô gagôn.”
 13 Jishua bini thoinaini thakhôi buñdôn môn. Bobekhani
 bishôrô shanashôi, biô undulañnaini jirainaini thakhôi buñdôn
 14 hônnanôi. Obla Jishua bishôrkhôu thalayôinô hônashôi :
 15 “Lashara thôibai, arô añô biao gôioi khai, añ nônshôrni thakhôi
 ronjayô, nônshôrô phôthainai badi. Bobekhani thu jôn bini-
 16 ao thanđôni !” Obla jaoja hônjanai Thomasha gaoni lôgô
 shôlôngraphôrkhôu hônashôi : “Thu jônbo thanđôni, jônô
 17 bijôn thôiphânô hanai badi !” Jishua shohôibla, biô mithinô
 mônashôi, Lashara gôthôi hakhorao shanbrôi phuthujakhabai
 18 hônnanôi. Bethaniaya Jerushalemni khathi, sheoanôi shô’

19 gôjan môn. Judaiariphôrne gôbaña bishôrkhou bida phon-
 baini thakhôi banjainô thakhôi Martha arô Mariamniao
 20 thanôn môn. Jishua phôiğou hōnnanôi, Marthaya khōnabla,
 biô bikhôu lôgô lanô thanashôi. Bobekhani Mariama noao
 21 jonanôi thayashôi. Obla Marthaya Jishukhou hōnashôi :
 “Ô Phôrbu, nōnô beao don môn bla, añni bida phonbaia thoi-
 22 nai noña môn. Bobekhani dabô añ mithigou, nōn Ishôrniao
 23 binai manikhôu Ishôra nōnô’ hōgôn hōnnanôi.” Jishua
 bikhôu hōnashôi : “Nōnni bida phonbaia shikhañphingôn.”
 24 Marthaya bikhôu hōnashôi : “Añ mithigou, biô shikhañ-
 25 phinnaiao, jōbnai shanao shikhañphingôn hōnnanôi.” Jishua
 bikhôu hōnashôi : “Añnô shikhañphinnai arô gôthaña. Añ-
 26 khôu phôthaigraya thoi-blabô gôthânôi thagôn, arô gôthânôi
 thagra arô añkhôu phôthaigra shaphrômbô jôbthara jashe
 27 thoi-tharnai noña. Nōnô bikhôu phôthaiô?” Biô bikhôu
 hōnashôi : “Ôu, Phôrbu, añ phôthaiô, nōnô Khristho,
 28 Ishôrne bisha hōua, shōnsharao phôiğōnanô hōnnanôi.” Arô
 bikhôu buñnanôi biô thannanôi gaoni binanao Mariamkhôu
 shrôthôi’ linnanôi hōnashôi : “Phôrôngraya shophôibai, arô
 29 biô nōnkhôu lindhordônô !” Biô bikhôu khōnamarnô shikhañ-
 30 nanôi biniao thanashôi. Jishua gamiao shohôithoakhôi
 môn, bobekhani biô Martha bikhôu lôgô lanai jaigayao oblabô
 31 don môn. Bijôn noao lôgôshe thanai arô bikhôu banjainai
 Judaiariphra Mariamkhôu gôkhrôi shikhañnanôi oñkhar-
 lanai nubla, bishôrô bini un un thanphayashôi, bishôrô
 nonashôi, biô gôthôi hakhorao biao gabnô thakhôi thanôn
 32 hōnnanôi. Mariama Jishu thanaiao shohôibla, biô bikhôu
 nunanôi bini athiñphôr jinao gugrubnanôi bikhôu hōnashôi :
 “Ô Phôrbu, nōnô beao don môn bla, añni bida phonbaia
 33 thoinai noña môn.” Jishua bikhôu gabnai arô bijôn lôgôshe
 phoinai Judaiariphôrkhou gabnai nubla, biô jiuao nernanôi
 34 gaokhou phôjônkhannanôi hōnashôi : “Nōnshôrô bikhôu
 bôuha donkhô?” Bishôrô bikhôu hōnashôi : “Ô Phôrbu,

- 35-36 phôi, naiphôi!" Jishua gabashôi. Obla Judaiariphra hônashôi : "Nai, biô bikhôu 'beshegrap' onnai môn!"
- 37 Bobekhani bishôrni shôrba shôrba hônashôi : "Khanani mogonphôrkhôu kheograya khalainô hayakhôi môn khôma, 38 bibô thoinô nanlia môn hônnanôi?" Obla Jishua gaoniao nerbaonanôi gôthôi hakhorao thanashôi. Biô dondor môn, arô bini shiganiao onthai thaishe phuthujanai don môn.
- 39 Jishua hônashôi : "Nônshôrô onthaikhôu bôkhargardô!" Gôthôini bibo binanao Marthaya bikhôu hônashôi : "Ô Phôrbu, biô mônamkhabai. Manôna biô shanbrôishôi."
- 40 Jishua bikhôu hônashôi : "An nônkhôu hônakhôi khôma, nônô phôthaibla, nônô Ishôrni shomainaikhôu nugôn hônna- 41 nôi?" Obla bishôrô onthaikhôu bôkharashôi. Arô Jishua mogonphôrkhôu shayao dikhananôi hônashôi : "Ô Apha, nôn annikhôu khônashonnai khai, an nônkhôu hambai hônô. 42 An mithidôn môn, nônô lagarbô annikhôu khônashonô hônnanôi. Bobekhani anô goshongdinnao daphani thakhôi bikhôu hônbai, nônô ankhôu thônhorbai hônnanôi, 43 bishôrô phôthainai badi." Arô bikhôu buinnanôi biô gedert 44 raojôn gabjriashôi : "Ô Lashar, beao onkharbô!" Obla gôthôia onkharashôi, bini athinphôr a1ô aikhaiphra phobnaini hiphôrjôn phanphobjadôn môn, arô bini môkhaña phalijôn khaphobjadôn môn. Jishua bishôrkhôu hônashôi : "Bikhôu 45 kheonanôi thanô hôdô!" Obla Mariamniao thannai arô Jishuni khalamnaikhôu nunai Judaiariphôrni gôbaña bikhôu 46 phôthaiashôi. Bobekhani bishôrni shôrba shôrba Phari- shaiphôrniao thannanôi Jishuni maonaikhôu bishôrnô' khôthayashôi.

Jishukhôu shitharnô thakhôi dôuri gederni shanjlainai

- 47 Obla dôuri gederphôr arô Pharishaiphra pharia loriaphôrni jo janaikhôu linthumnanôi hônashôi : "Jônô ma khalamnô?"

48 Manôna be manshia gôban hañkhôphôrkhôu maoô, jônô
 bikhôu bebadinô maonô hâyô bla, boibô bikhôu phôthaigôn,
 arô Romariphra phôinanô jônini hadort arô jônini hadorni
 49 manshiphôrkhôu shenanô laingôn.” Bobekhani bishôrni
 shashe, Khaiaphash bi bôshôrni dôuri gedera bishôrkhôu
 50 hônashôi : “Nônshô rô muñbô mithia, arô nônshô rô shana,
 hadorni manshiphôrni thakhôi shashe manshini thôinaia
 hadorni manshiphôrni adri janaini khurôi nônshô rha hamshin
 51 hônnanôi?” Biô bikhôu gaoni bôlôjôn hônakhôi, bobekhani
 bi bôshôrni dôuri gedert jananoi biô nabi badi hônashôi, Jishua
 52 hadorni manshiphôrni thakhôi thôinôshôi môn, arô hadorni
 manshiphôrni thakhôi lo noia, bobekhani Ishôrni lether
 phether janai bishaphôrkhôu dabsheonô phuthumnô thakhôi
 53 shô’ hônnanôi. Bini khainô bishô rô bikhôu shitharnô tha-
 54 khôi bi shanniphrai shanjlaiashôi. Bini khainô Jishua
 Judaiariphôrni gejeroa didayôi’ thabaigdiñbaoakhôishôi,
 bobekhani biô biniphrai phôtharni khathini dabsheao,
 Ephraim hônjanai nôgôrao thañnanôi gaoni shôlôngraphôrjôn
 55 biao thahôiashôi. Bobekhani Judaiariphôrni Phaskhaya
 khathishôi môn, arô gôban gao gaokhôu phôtharnô thakhôi
 Phaskhani shigañao gamiphôrniphrai Jerushalemao gakhô-
 56 lañashôi. Obla bishô rô Jishukhôu naigirbaoashôi, arô gôthar
 noao goshoñnanôi bishô rô gaojôn gao hônjlaiashôi : “Nôn-
 57 shô rô mabô rô shanô, biô phorobao phôia khôma?” Bobe-
 khani dôuri gederphôr arô Pharishaiphra be thônnaikhôu
 hôbai môn, biô bôuha ðon hônnanôi, shô rba mithigôu bla,
 biô bikhôu ðinthinô nañgôu, bishô rô bikhôu homnô hanai
 badi.

Mariamni Jishukhôu phunnai

12 Jishua Phaskhani shandoni shigañao Bethaniayao thañ-
 shôi, biao Jishujôn gôthôiphôrniphrai shikhañphinhôjanai

- 2 Lashara don môn. Obla bishôrô biao bini thakhôi môna-
 bilini bosh khalamashôi, arô Marthaya dao dao khalaiashôi,
 bobekhani Lashara bijôn unduglemphagraphôrni shashe môn.
- 3 Obla Mariama phônôi dam gosha noingôu Nardush môdôm-
 gra phunnaikhôu lañnanôi Jishuni athiñphôrkhôu phunnanôi
 gaoni khanaijôn bini athiñphôrkhôu hugarashôi. Arô noa
- 4 môdômgra phunnaini môdômnaijôn buñphobashôi. Iskha-
 rioth Judash, bini shôlôngraphôrni shashe, bikhôu gothainô-
 5 shôia hônashôi : “Be môdômgra phunnaia manô denar
 jôuthamjôn phanjananôi haoriaphôrnô’ hôjayakhôi?”
- 6 Bobekhani biô haoriaphôrni thakhôi jingashinai khai bikhôu
 buñakhôi, bobekhani biô shikhao môn, arô thakha shiphia
 biha thanai khai, biô biao dônjanaiphôrkhôu lakhmanai
 7 khai shô’. Obla Jishua hônashôi : “Hinjaokhôu thanô
 hô, biô bikhôu aini phobjanaini shan shim aothainô hanai
 8 badi ! Manôna haoriaphra lagarbô nônshôrjôn lôgôshe don,
 bobekhani anô lagarbô nônshôrha gôia.”

Jishukhôu shitharnô thakhôi shanjlainai

- 9 Obla Judaiariphôrni gedert daphaya, biô biao don hônnanôi
 mithinô mônashôi, arô bishôrô Jishuni thakhôi lo phôiakhôi,
 bobekhani gôthôiphôrniphrai bijôn shikhañphinhôjanai La-
 10 sharkhôubô nainô thakhôi shô’. Bobekhani dôuri gederphra
 11 Lasharkhôubô shitharnô thakhôi shanjlaiashôi, manôna
 Judaiariphôrni gôbana bini thakhôi thanôi’ thanôi’ Jishukhôu
 phôthaiashôi.

Jishuni Jerushalemao habnai

- 12 Nokha nainanôi phorobao thanai gedert daphaya Jishukhôu
 13 Jerushalemao phôigôu hônnanôi khônabla, bishôrô khijur
 gañkhoñphôrkhôu lananôi bijôn lôgô lanô onkharlañnanôi
 gabjriashôi : “Hoshanna, Phôrbuni muñôi phôinai ! Ishraelni

14 rajayanô bôr hôjathôn!" Arô Jishua gembu gorai bishakhôu mônnanôî bini shayao gakhôashôî, lirjaya' môn badi :
 15 "Dagi, ô Shionni bishajô, nai, nôni rajaya gembu gorai
 16 bishani shayao gakhônânôî phôiğôu!" Bini shôlôngraphra
 bephôrkhôu mithigrôakhôî môn, bobekhani Jishua shomai-
 hôjabla, bephôrô bini thakhôî lirjanai don môn, arô bishôrô
 bini thakhôî bephôrkhôu khalamdôn môn hônnanôî, bishôrô
 17 gôshôkhanashôî. Obla Lasharkhôu gôthôî hakhorniphrai
 linonnaiao arô bikhôu gôthôiphôrniphrai shikhanphinhônaiao
 18 bijôn thaphanai daphaya shakhi hôashôî. Bini khainô biô
 be hanhkhôu maodôn hônnanôî, bishôrô khônânô mônnai
 19 khai, daphayabô lôgô lahôîashôî. Obla Pharishaiphra gao-
 jôn gao hônjlaiashôî : "Nônshôrô nuyô, nônshôrô munbô
 maonô haya hônnanôî. Nai, shoishar mania bini un un thaô."

Jishu arô Grikphôr. Gaoni thôinai arô shomainaini thakhôî

20 Phorobao Ishôrkhôu khulumnô gakhôgraphôrni shôrba shôrba
 21 Grikphôr môn. Bishôrô Galilni Bethshaidani Philibniao
 thannanôî biniao khaolainanôî hônashôî : "Ô apha, jônô Ji-
 22 shukhôu nainô gôshô jayô." Philiba thannanôî Andreashnô'
 khôthayashôî. Andreash arô Philiba thannanôî Jishunô'
 23 khôthayashôî. Obla Jishua bunphinnanôî bishôrkhôu hônashôî :
 "Manshini bisha hôuani shomaihôjanaini mugaya
 24 jakhabai. Nonthargôu, nonthargôu an nônshôrkhôu hônô :
 "Gomni begora hayao gôglôinanôî thôiabla, biô hashinôî
 25 thayô. Bobekhani thôibla, biô gôban phithai thaiô. Gaoni
 jiukhôu ongraya bikhôu khômagon, arô gaoni jiukhôu be
 shoisharao mugôigraya bikhôu jôbnô gôîôi gôthanî thakhôî
 26 aothaigôn. Shôrba ankhôu dao dao khalaiô bla, biô anîni
 un un phôiithôn, arô an thagônaonô anîni dao dao khalaignayabô
 thagôn. Shôrba ankhôu dao dao khalaiô bla, Aphaya binô'
 27 man hôgôn. Anîni jiua danô ushao badao jabai, arô an ma

28 hōnnô? Ô Apha, aṅkhôu be muganiphrai bôkhañ! Oblabô
 aṅ bini thakhôï be mugayao phôïbai. Ô Apha, nôñni muñ-
 khôu shomaihô!" Obla nokhrañniphrai phoñshe rao jaya-
 shôï: "Aṅ shomaihôbaïbô shomaihôbaogônbo."

Hadorni manshiphōrnô' jōbnai khōthanai

29 Obla goshoñnai arô khônashoñnai daphaya hōnashôï: "Khô-
 rômbai." Gubunphra hōnashôï: "Shashe arpho bijōñ rai-
 30 jlaïbai." Jishua buñphinnanôï hōnashôï: "Be raoa aṅni
 31 thakhôï jayakhôï bobekhani nôñshôrni thakhôï shô'. Danô
 be shoñsharni bishara. Danô be shoñsharni gôraya garon-
 32 jagôn. Arô aṅô haniphrai dikhañjabla, aṅ boikhôubô aṅniao
 33 bôgôn." Biô bobé thôinaijôn thôinôshôï môn dīnthinô thakhôï,
 34 biô bikhôu hōnashôï. Obla daphaya bikhôu buñphinashôï:
 "Jônô ayenniphrai khônabai, Khristhoa jôbthara jashe thagôn
 hōnnanôï, arô nôñô mabôrôï buñô, Manshini bisha hōuaya
 dikhañjanô naṅgôn hōnnanôï?" Be Manshini bisha hōuaya
 35 shôr?" Obla Jishua bishôrkhôu hōnashôï: "Shraña dabôr-
 36 she nôñshôrni gejerao doñbaoô. Nôñshôrha shrañ thashandi
 thabaidô, khômshia nôñshôrkhôu homphnañôï badi! Arô
 khômshiao thabaigraya bôuha thañô, biô bikhôu mithia.
 Nôñshôrha shrañ thashandi shrañkhôu phôthaidô, nôñshôrô
 shrañni bishaphôr janai badi!" Bephôrkhôu buñnanôï Jishua
 37 thañnanôï bishôrniphrai khakhmayashôï. Bobekhani biô
 bishôrni shigañao eshebañ hañkhôphôr maoblabô, bishôrô
 38 bikhôu phôthaiakhôï, Jeshai nabini bebadi hōnnai bathraya
 japhuñnai badi: "Ô Phôrbu, jôñniao khōnanô mōnnaïkhôu
 39 shôr phôthaikhô, arô Phôrbuni akhanthia shôrniao nujakhô?"
 40 Bini khainô bishôrô phôthainô hayakhôï, manôna Jeshai
 hōnbaodôn môn: "Biô bishôrni mogonphôrkhôu khana
 khalambai, arô biô bishôrni gôshôkhôu phôrabai, bishôrô
 mogonphôrjôn nuyôï badi arô gôshôjôn mithinanôï gôshô

phidinphinôi badi, an bishôrkhôu shôkhagôn hônnanôi.”
 41 Jeshaiâ bini shomainaikhôu nunanôi bini thakhôi buñnañ
 42 khai, beshôrkhôu hândôn môn. Oblabô gôraphôrnibô gôbaña
 bikhôu phôthaiashôi, bobekhâni Pharishaiphôrni thakhôi
 bishôrô shiman layakhôiishôi, bishôrô khulumgra noniphrai
 43 huonjayôi badi. Manôna bishôrô Ishôrni bakhnainaini khu-
 44 rôibô manshiphôrni bakhnainaikhôu hamjashinnai môn. Bobe-
 khâni Jishua gabjrinanôi hônashôi : “Ankhôu phôthaigraya
 ankhôu phôthaia, bobekhâni ankhôu thônhorgrakhôunô.
 45-46 Arô ankhôu nuguayâ ankhôu thônhorgrakhôunô nuyô. Anô
 shrañ badi shoñsharao phôibai, ankhôu phôthaigra sha-
 47 phrômbô khômshiao thayôi badi. Arô shôrba anñi bathra-
 phôrkhôu khônashoñnanôi maniabla, anô bikhôu bishar
 khalaia. Manôna anô shoñsharkhôu bishar khalaïnô phôia-
 48 khôi bobekhâni shoñsharkhôu bôkhañnô thakhôi shô’. An-
 khôu ergargra arô anñi bathraphôrkhôu layôiha gaokhôu bishar
 khalaigra don. An buñnai bathrayâ bikhôu jôbnai shanao
 49 bishar khalaigôn. Manôna an gaoni bôlôjôn buñakhôi, bobek-
 khâni ankhôu thônhornai Aphaya gaonô ankhôu thônbai,
 50 an ma buñgôn arô ma hôngôn hônnanôi. Arô anô mithigôu,
 bini thônnaia jôbnô gôiôi gôthañ hônnanôi. Bini khainô
 Aphaya ankhôu buña’ môn badi, an anñi buñnaikhôu bibadinô
 buñô.

Shôlôngraphôrni athiñphôrkhôu shunai

13 Phaskha phorobni shigañao be shoñsharniphrai Biphâ-
 niao thañnô thakhôi bini mugaya jakhabai hônnanôi,
 Jishua mithibla, biô hayao gaoniphôrkhôu onbônânôi jôbnai
 2 shim bishôrkhôu onashôi. Arô mônabilini bosh janaiao,
 Môdaia Shimoni bishajla Iskhariothni Judashni gôshôao
 3 shônânôi hôkhabla, biô bikhôu gothaithôn hônnanôi, Biphaya
 gashôikhôubô bini akhaiphôrao gothaibai, arô biô Ishôrni-

phrai onkharbônânôî Ishôrniao thanphinnôshôî hônnanôî,
 4 Jishua mithibla, biô boshniphrai shikhanashôî arô shayaoni
 hiphôrkhôu dônnanôî ganshe phalikhôu lananôî janji khasho-
 5 ashôî. Biniphrai biô gonshe dabôrao dôî lokhobnanôî
 shôlôngraphôrni athinphôrkhôu shunô arô bi janji khasho-
 6 nai phalijôn hugarnô homashôî. Obla biô Shimon Phethor-
 niao shohôîashôî. Biô bikhôu hônashôî : “Ô Phôrbu,
 7 nôî aîni athinphôrkhôu shunôshôî?” Jishua bunphinna-
 nôî bikhôu hônashôî : “Aî khalamnaikhôu nôî danô mithia,
 bobekhani bephôrni unao nôî bephôrkhôu mithigôn.”
 8 Phethora bikhôu hônashôî : “Nôî jôbthara jashe aîni
 athinphôrkhôu shunô môntharnai nôîa.” Jishua bikhôu
 bunphinashôî : “Aî nôîkhôu shuabla, nôîha aîjôn
 9 lôgôshe bokhra gôîa.” Shimon Phethora bikhôu hônashôî :
 “Ô Phôrbu, aîni athinphôrkhôu lo nôîa bobekhani akhai-
 10 phôrkhôubô khorokhôubô.” Jishua bikhôu hônashôî :
 “Athinphôrkhôu nagarnanôî dugôigraya shujanô naîa,
 bobekhani biô gôjônjôb. Arô nôîshôrô gôjôn bobek-
 11 khani boibô nôîa.” Manôna biô gaokhôu gothaigônkhôu
 mithidôn môn. Bini khainô biô hônashôî : “Nôîshôrô
 12 boibô gôjôn nôîa.” Obla biô bishôrni athinphôrkhôu
 shunanôî gaoni hiphôrkhôu gannanôî unduglemphinnanôî
 bishôrkhôu hônashôî : “Nôîshôrô mithibai, aî nôîshôrni
 13 thakhôî ma khalamkhô? Nôîshôrô aîkhôu phôrôngra
 arô Phôrbu hônnanôî bunô, arô nôîshôrô môjanôî bunô.
 14 Manôna aî binô. Bini khainô aî Phôrbu arô phôrôngraya
 nôîshôrni athinphôrkhôu shubaibla, nôîshôrô gaojôn gao
 15 athinphôrkhôu shujlainô nangôu. Manôna aî nôîshôrnô’
 mônshe aina hôbai, aî nôîshôrni thakhôî khalama’ môn
 16 badi, nôîshôrbô bebadinô khalamnai badi. Nonthargôu,
 nonthargôu aî nôîshôrkhôu hônô, leîa gaoni bigbani khurôî
 dershin nôîa, thônhorjanaiabô gaokhôu thônhorgrani khurôî

17 dershin noña. Nônshôrô bephôrkhôu mithibla, nônshôrô
 18 bephôrkhôu khalamô bla, nônshôrô bôr hôjagra. An nôn-
 shôr boinibô thakhôi buña. An shaikhonaiphôrkhôunô an
 mithigôu. Bobekhani gôthar lirnaia japhuinnô nangôu :
 “Anni shithaokhôu jagra ya gaoni aphadaodôikhôu anni
 19 shayao dikhanbai.” Daniphrai jaya shayao an nônshôrkhôu
 hônkhayô, jabla, nônshôrô phôthainai badi, annô binô hôn-
 20 nanôi. Nonthargôu, nonthargôu an nônshôrkhôu hônô : An
 thônornaikhôu najaograya ankhôunô najaoô, arô ankhôu
 najaograya ankhôu thônhorgrakhôunô najaoô.”

Gothaigrani thakhôi khôthagrônai

21 Bephôrkhôu buñnanôi Jishua jiuaô ushao badao jananôi
 shakhi hônnanôi hônashôi : “Nonthargôu, nonthargôu an nôn-
 22 shôrkhôu hônô : Nônshôrni shashea ankhôu gothaigôn.” Biô
 shôrni thakhôi buñkhô hônnanôi, shôlôngraphra bini thakhôi
 23 gôdao shôrao jananôi gaojôn gao najlaiashôi. Bini shôlôngra-
 phôrni shashea Jishuni bikhayao shônarnanôi unduglemdôn
 24 môn, Jishua bikhôu onnai môn. Obla Shimon Phethora bi-
 khôu thikhôn hornanôi bikhôu hônashôi : “Biô shôrni thakhôi
 25 buñdôn hônnanôi, shônshai !” Biô bebadinô Jishuni bi-
 khayao shônarnanôi bikhôu hônashôi : “Ô Phôrbu, biô shôr ?”
 26 Obla Jishua buñphinashôi : “An shithao pherlebshekhôu
 shômnanôi hôgôna binô.” Obla biô shithao pherlebshekhôu
 shômnanôi lananôi Shimoni bishajla Iskhariothni Judashnô’
 27 hôashôi. Arô shithao pherlebshekhôu mônmaini unao Shô-
 thana biniao habashôi. Obla Jishua bikhôu hônashôi : “Nôn
 28 khalamgônkhôu gôkhrôi khalamdô !” Bobekhani unduglem-
 graphôrni raobô mithiakhôishôi, biô mani thakhôi bikhôu
 29 buñdôn môn hônnanôi. Manôna shôrba shôrba shanashôi,
 thakha shiphia Judashniao thanai khai, Jishua bikhôu hôn-
 dôn : “Boshao jôinnô’ nangôuphôrkhôu baidô,” noñabla biô

30 haoriphônô' maba hônai badi. Biô shithao pherlebshekhôu labla, biô thabnô onkharlanashô. Obla hor môn.

Gaoni thakhôi arô onjlainaini thakhôi

31 Biô onkharlanbla, Jishua hônashô: "Danô Manshini bisha hâuaya shomaihôjabai, arô Ishôra biniao shomaihô-
32 jabai. Ishôra biniao shomaihôjabai bla, Ishôrabô bikhôu gaoniao shomaihôgôn, arô biô thabnô bikhôu shomaihôgôn.
33 Ô bishaphôr, dabôrshe an nônshôrjôn lôgôao donbaoô. Nônshôrô ankhôu naigirgôn, arô an Judaiariphôrkhôu hônâ' môn badi, an thaingônao, nônshôrô thaïnô haya, an nônshôr-
34 khôubô danô bunô. An mônshe gôdan thônnaikhôu nônshônô' hâyô, nônshôrô gaojôn gao onjlaidô, an nônshôrkhôu ona' môn badi, nônshôrbô gaojôn gao onjlaidô hônnanôi.
35 Nônshôrha gaojôn gao onjlainai donbla, bijônno boibô mithi-
36 gôn, nônshôrô anni shôlôngraphôr hônnanôi." Shimon Phethora bikhôu hônashô: "Ô Phôrbu, nônô bôuha thaïnô?"
Jishua bunphinashô: "An thaingônao nônô danô anni un un thaïnphanô haya, bobekhani unao nônô anni un un thaingôn."
37 Phethora bikhôu hônashô: "Ô Phôrbu, an manô danô nônini un un thaïnphanô haya? An anni jiukhôu nônini thakhôi hôgôn."

Phethorni phôlanaikhôu khôthagrônai

38 Jishua bunphinashô: "Nônô nônini jiukhôu anni thakhôi hôgôn khôma? Nonthargôu, nonthargôu an nônkhôu hônô: "Nônô ankhôu khontham phôlayagôu mani, daojlaya gishir-nai nona."

Gaoniphôrni thakhôi jaiga tham thim khalamnai

14 "Nônshôrni gôshôa ushao badao dajathôn! Ishôrkhôu
2 phôthai, ankhôubô phôthai! Anni Aphani noao gôban thagra

- jaigaphôr don. Gôiabla, an nônshôrnô' khôthagôu môn.
- 3 Manôna an nônshôrni thakhôi jaiga tham thim khalamnô thañô. Arô anô thannanôi nônshôrni thakhôi jaiga tham thim khalambla, anô phôiiphinnanôi nônshôrkhôu ainniao lanphagôn, an thanaiaonô nônshôrbô thanai badi.
- 4 Arô an thangônáo, nônshôrô lamakhôu mithigôu."

Noñgôu lama

- 5 Thomasha bikhôu hônashôi : "Ô Phôrbu, nôn bôuha thañô, jôn mithia. Obla jônô mabôrôi lamakhôu mithinô?"
- 6 Jishua bikhôu hônashôi : "Anñô lama arô noñgôu arô gôthaña.
- 7 Anjôn nonabla raobô Biphaniao shohôia. Nônshôrô ankhôu mithigôu mônbla, nônshôrô anni Aphakhôubô mithigôu môn. Daniphrai nônshôrô bikhôu mithigôu arô nubai."

Jishua Biphajôn mônshê

- 8 Philiba bikhôu hônashôi : "Ô Phôrbu, Biphakhôu jônñô' dинthi, binô jônha thôgôu." Jishua bikhôu hônashôi : "Ô Philip', eshe gôbao an nônshôrjôn lôgôao don, arô nôn ankhôu mithia? Ankhôu nugraya Biphakhôubô nubai.
- 9 Nônô mabôrôi hônô : Biphakhôu jônñô' dинthi? Nônô phôthaia, anô Aphaniao, arô Aphaya ainniao don hônnanôi? An nônshôrnô' buñnai bathraphôrkhôu anô gaoni bôlôjôn buña. Bobekhani Aphaya ainniao thananôi gaoni habaphôr-
- 10 khôu maoô. Nônshôrô ankhôu phôthai, anô Aphaniao, arô Aphaya ainniao don hônnanôi. Nonabla bi habaphôrni
- 11 thakhôi nônshôrô phôthai! Nonthargôu, nonthargôu an nônshôrkhôu hônô : Ankhôu phôthaigraya, an maonai habaphôrkhôu bibô maogôn, arô biô biphôrni khurôi der-shinphôrkhôu maogôn, manôna anô Aphaniao thannôshôi.
- 12 Arô nônshôr anni muñôi binai manikhôu anô khalamgôn,
- 13 Biphaya Bisha hôuaniao shomaihôjanai badi. Nônshôrô

15 ańniao ańni muńôi maba bibla, ań khalamgôn. Nônshôrô
 ańkhôu onô bla, nônshôrô ańni thônnaiphôrkhôu manigôn.
 16-17 Arô ańô Aphaniao bigôn, arô biô nônshôrnô' gubun bansho-
 gra be jabai nońgôuni Jiukhôu hógôn, biô jôbthara jashe nôn-
 shôrjôn lôgôao thanai badi, shonshara bikhôu najaonô haya,
 manôna biô bikhôu nua mithiabô. Bobekhani nônshôrô
 bikhôu mithigôu, manôna biô nônshôrjôn thayô arô nônshôr-
 18 niao thagôn. Ańô nônshôrkhôu maoriaphôr badi nagar-
 19 lańnai nońa, ańô nônshôrniao phôigôn. Arbao dandisheni unao.
 shonshara ańkhôu nubaonai nońa, bobekhani nônshôrô
 ańkhôu nugôn, manôna ań gôthanôinô don, nônshôrbô gô-
 20 thanôinô thagôn. Bi shanao nônshôrô mithigôn, ań ańni
 Aphaniao, nônshôrô ańniao arô ańbô nônshôrniao don hôn-
 21 nanôi. Ańni thônnaiphôrkhôu mônnanôi biphôrkhôu mani-
 graya ańkhôu onô, arô ańkhôu ongraya ańni Aphajôn onjagôn,
 arô ańô bikhôu ongôn arô gaokhôu bini shigańao nujahôgôn.”
 22 Judasha—Iskhariothni nońa—bikhôu hônashôi : “Ô Phôrbu,
 mabôrôi jakhô, nônô jônni shigańao gaokhôu nujahôgôn
 23 arô shonsharni shigańao nońa hônnanôi?” Jishua buń-
 phinnanôi bikhôu hônashôi : “Shôrba ańkhôu onô bla, biô
 ańni bathrakhôu manigôn, arô ańni Aphaya bikhôu ongôn,
 arô jônô biniao thannanôi biniao thaphlaigôn.
 24 Ańkhôu onôia ańni bathraphôrkhôu mania. Arô nônshôr
 khônana bathraya ańni nońa bobekhani ańkhôu thônhornai
 25 Aphani shô'. Ań nônshôrniao thanaiaonô ańô nônshôrnô'
 26 bephôrkhôu khôthabai. Bobekhani Aphaya ańni muńôi
 banshogra, Gôthar Jiukhôu thônorgôn, biô gashôikhôubô
 nônshôrnô' phôrôngôn, arô ań nônshôrnô' hōnnai maniphôr-
 27 khôu. nônshôrkhôu gôshôkhanhôgôn. Gôjônnaikhôu ań
 nônshôrnô' galańô, ańni gôjônnaikhôu ań nônshôrnô' hōyô.
 Shonshara hōyô badi ań nônshôrnô' hōa. Nônshôrni gôshōa
 28 ushao badao dajathôn, gikhobô dajathôn ! Nônshôrô

khônabai, an nônshôrkhou buñbai : Anô thainnanôi nônshô-
 niao phôiphingôn. Nônshô rô ankhôu onô bla, anô Aphaniao
 thainnôshôi khai, nônshô rô ronjagôu môn, manôna Aphaya
 29 anni khurôi dershin. Arô da jaya shayaonô an nônshô-
 30 khôu buñbai, jabla, nônshô rô phôthainai badi. Anô nôn-
 shô rjôn bimainô raijlaibaonai nona, manôna shônsharni
 31 gôraya phôigôu, arô biha anniao muñbô gôia. Bobekhani
 anô Aphakhôu onô, arô Aphaya ankhôu thônâ' môn badi,
 an bebadinô khalamô hōnnanôi, shônshara mithinai badi,
 nônshô rô shikhan, jônô beniphrai thândôni !”

Drakha bôndôn arô dalaiphôr

15 “Annô noingôu drakha bôndôn, arô anni Aphaya maogra.
 2 Biô anniao phithai thaiôi dalaiphôrômkhêubô bôkharô,
 arô biô phithai thaigra dalaiphôrômkhêubô phôshabô, biô
 3 phithai thaishinnai badi. Nônshô rô an nônshôrnô' hōnnai
 4 bathrajôn phôshabkhajabai. Nônshô rô anniao tha, obla
 anbô nônshôrniao thagôn. Dalaia drakha bôndôniao thaya-
 bla gaonô phithai thainô haya badi, nônshôrbô anniao thaya-
 5 bla bebadinô haya. Annô drakha bôndôn, nônshô rô dalai-
 phôr. Shô rba anniao arô an biniao thabla, biô gôban phithai
 thaiô, manôna an nonabla, nônshô rô muñbô khalamnô haya.
 6 Shô rba anniao thayabla, biô dalai badi garonjananôi ranlanô,
 arô bishô rô biphôrkhou phuthumnanôi orao garô, arô biô
 7 khamô. Nônshô rô anniao thayô bla, arô anni bathraphra
 nônshôrniao thayô bla, nônshô rô gôshô janai manikhôu bi',
 8 arô nônshô rha jagôn. Nônshô rô gôban phithai thainai-
 jônô anni Aphaya shomaihôjabai, arô nônshô rô anni shô-
 lôngraphôr jagôn.

Onjlainaini thakhôi

9 Aphaya ankhôu ona' môn badi, anbô nônshôrkhou onbai.
 10 Nônshô rô anni onnainiao thaphlaidô ! Nônshô rô anni thônai-

phôrkhôu maniô bla, anô anni Aphani thônnaiphôrkhôu
 maniyôi' maniyôi' bini onnaiao thaphlaiô badi, nônshôrô
 11 anni onnaiao thaphlaigôn. Bephôrkhôu an nônshôrnô'
 hônbai, anni roñjanaia nônshôrniao thanai badi, arô nônshôrnî
 12 roñjanaia japhuñnai badi. Benô anni thônnaï, an nônshôrkhôu
 ona' môn badi, nônshôrô gaojôn gao onjlaidô hōnnanôî.
 13 Gaoni phishigiphôrnî thakhôi gaoni jiukhôu hônaini khurôi
 14 dershin onnai raohabô gôia. Nônshôrô an nônshôrkhôu
 15 thônnaï badi khalambla, nônshôrô anni phishigiphôr. An
 nônshôrkhôu leñphôr muñkhobaolia, manôna leña gaoni
 bigbani maonaikhôu mithia. Bobekhani an nônshôrkhôu
 phishigiphôr muñkhobai, manôna an anni Aphaniphrai
 16 khōnanai manikhôu anô nônshôrnô' mithihôbai. Nônshôrnô
 ankhôu shaikhoakhôi, bobekhani anô nônshôrkhôu shai-
 khobai, arô anô nônshôrkhôu phoshonbai, nônshôrô than-
 nanôî phithai thainai badi, arô nônshôrnî phithaia thanai
 badi, nônshôr anni muñôi Biphanaio binai manikhôu biô
 17 nônshôrnô' hônai badi. An nônshôrnô' bephôrkhôu thônô,
 nônshôrô gaojôn gao onjlaidô hōnnanôî.

**Shonsharni mugôinai, borsha khalamnai arô Gôthar Jiuni
 thakhôi**

18 Shoñshara nônshôrkhôu mugôio bla, nônshôrô mithi, biô
 19 nônshôrnî shigan ankhounô mugôibai hōnnanôî. Nônshôrô
 shoñsharni jabla, shoñshara gaonikhôu ongôu môn. Bobe-
 khani nônshôrô shoñsharni noña, bobekhani anô nônshôrkhôu
 shoñsharniphrai shaikhobai, bini khainô shoñshara
 20 nônshôrkhôu mugôio. An nônshôrnô' hōnnai bathrakhôu
 gôshôkhan : Leña gaoni bigbani khurôi dershin noña.
 Bishôrô ankhôu hôshôbai bla, bishôrô nônshôrkhôubô hôshôgôn.
 Bishôrô anni bathrakhôu manibla, bishôrô nônshôrnî-
 21 khôubô manigôn. Bobekhani bishôrô ankhôu thōnhorgra-

khôu mithiyôi khai, bishôrô bephôr manikhôu anni munni
 thakhôi nônshôrni shayao khalamgôn. Anô phôinanôi
 22 bishôrkhôu buña môn bla, bishôrha phap' janai noña môn,
 bobekhani danô bishôrni phabni thakhôi bishôrha onla gôia.
 23-24 Ankhôu mugôigraya anni Aphakhôubô mugôiô. Gubun
 raobô maoôi habaphôrkhôu an bishôrni gejerào maoa môn
 bla, bishôrha phap' janai noña môn. Bobekhani bishôrô
 danô bephôrkhôu nubaibô, ankhôubô anni Aphakhôubô
 25 mugôibaibô. Bobekhani bebadinô jayashôi, bishôrô ankhôu
 ôrôinô mugôibai hōnnanôi, bishôrni ayenao lirnai bathraya
 26 japhuñnai badi. An Aphaniphrai nônshôrniao thōnhorgôn
 banshogra, Aphaniphrai onkharbônai noṅgōuni Jiua phôi-
 27 bla, biô anni thakhôi shakhi hōgôn. Bobekhani nônshôrô
 jajennainiphrai anjôn lôgōshe thanai khai, nônshôrbô shakhi
 hōgôn.

16 Bephôrkhôu an nônshôrnô' khôthabai, nônshôrô shôu-
 2 kthuyôi badi. Bishôrô nônshôrkhôu khulumgra noni-
 phrai huongôn. Ôu, jagôn mugayao nônshôrkhôu shithargra
 shaphrômbô, biô Ishôrkhôu dao dao khalambai hōnnanôi,
 3 shangôn. Arô bishôrô Biphakhôu ankhôubô mithiyôi khai,
 4 bishôrô bephôrkhôu khalamgôn. Bobekhani bephôrkhôu
 an nônshôrnô' khôthabai, biphôrni mugaya jabla, an nôn-
 shôrnô' bephôrkhôu khôthabai hōnnanôi, nônshôrô gôshô-
 khañnai badi. An nônshôrjôn lôgôao thanai khai, jajennaini-
 phrai anô nônshôrnô' bephôrkhôu khôthayakhôi.

Gôthar Jiuni thakhôi

5 Danô ankhôu thōnhorgraniao an thannôshôi, arô nônshôrni
 6 raobô anniao shōña : Nônô bôuha thannô? Bobekhani an be-
 phôrkhôu nônshôrnô' khôthanaï khai, bikha khamnaia nôn-
 7 shôrni gôshôkhôu shôphuñbai. Oblabô anô noṅgôukhōu
 nônshôrnô' hōnô : An thannaia nônshôrni thakhôi gaham.

Manôna an thañbla, banshograya nôñshôrniao phôitharnai
 noña. Bobekhani an thañbla, an bikhôu nôñshôrniao
 8 thôn horgôn. Arô biô phôi bla, biô shônsharkhôu phap,
 9 dhôrôm arô bisharni thakhôi raithithegôn. Phabni thakhôi,
 10 manôna bishôrô ankhôu phôthaia. Dhôrômni thakhôi, manôna
 an Aphaniao thañnôshôi, arô nôñshôrô ankhôu nubaonai
 11 noña. Bisharni thakhôi, manôna be shônsharni gôraya bishar
 12 khalamjabai. Nôñshôrnô' khôthanô anha bimainô donbaoô,
 13 bobekhani nôñshôrô dabô shôinô haya. Bobekhani bi nôngôuni
 Jiua phôi bla, biô gashôinô nôngôuao nôñshôrkhôu dôiden-
 laingôn. Manôna biô gaoni bôlôjôn khôthanai noña, bobekhani
 bi khônanaï manikhôu biô buingôn, arô biô jagônphôrkhôu
 14 nôñshôrnô' khôthagôn. Biô ankhôu shomaihôgôn, manôna biô
 15 annikhôu lananoi nôñshôrnô' khôthagôn. Aphaha donnai
 maniphra anni. Bini khainô an bunbai, biô annikhôu lananoi
 16 nôñshôrnô' khôthagôn hônnanôi. Dandisheni unao nôñshôrô
 ankhôu nubaonai noña, arô dandishebaoni unao nôñshôrô an-
 17 khôu nugôn." Bini khainô bini shôlôngraphôrni khai pha gaojôn
 gao hônjlaiashôi : "Biô jônkhôu ma hônkhô : Dandisheni
 unao nôñshôrô ankhôu nunai noña, arô dandishebaoni unao
 nôñshôrô ankhôu nugôn? Arô an Aphaniao thañnôshôi
 18 hônnanôi?" Bini khainô bishôrô hônashôi : "Dandishe
 hônnanôi biô ma bunkhô? Biô ma hônô, jôn mithia."
 19 Jishua mithiashôi, bishôrô biniao shônno gôshô jadôn
 môn hônnanôi, arô biô bishôrkhôu hônashôi : "Dandi-
 sheni unao nôñshôrô ankhôu nunai noña, arô dandishebaoni
 unao nôñshôrô ankhôu nugôn hônnanôi, bini thakhôi nôñ-
 20 shôrô gaojôn gao shanj laidôn na ma? Nônthargôu, nôñ-
 thargôu an nôñshôrkhôu hônô : Nôñshôrô gabgôn arô gab-
 khraogôn, bobekhani shônshara ronjagôn. Nôñshôrha bikha
 khamgôn, bobekhani nôñshôrni bikha khamnaia ronjanai
 21 jashlaigôn. Hinjaoa shariô bla, bini mugaya janai
 khai, biha bikha khamô. Bobekhani biô gothokhôu sha-

- rikhañô bla, shoisharao shashe manshi sharijanaini roñ-
 janaijônñô biô gaoni nashoijanaikhôu gôshôkhañbaoa.
- 22 Nônshôrhô danô bikha khamdôn. Bobekhani an nôn-
 shôrkhôu nubaogôn, arô nônshôrni gôshôa roñjagôn, arô
 raobô nônshôrni roñjanaikhôu nônshôrniphrai lañnai noña.
- 23 Bi shanao nônshôrô anniao muñbô shônñai noña. Non-
 thargôu, nonthargôu, an nônshôrkhôu hônô : Nônshôrô
 Aphaniao maba bibla, biô anni muñôi nônshôrnô' hógôn.
- 24 Da shim nônshôrô anni muñôi muñbô biakhôi. Nônshôrô bi',
 obla nônshôrô môngôn, nônshôrni roñjanaia japhuñnai badi.
- 25 Bephôrkhôu an phannaiphôrjôn nônshôrnô' khôthabai.
 Jagôn mugayao an phannaiphôrjôn nônshôrnô' khôthabaonai
 noña, bobekhani an Aphanikhôu nônshôrnô' thalayôinô
- 26 mithihógôn. Bi shanao nônshôrô anni muñôi bigôn,
 arô anô buña, annô Aphaniao nônshôrni thakhôi bigôn
 hônñanôi. Manôna nônshôr ankhôu onnai khai, arô anô
- 27 Ishôrniphrai onkharbôbai hônñanôi, nônshôr phôthainai khai,
- 28 Aphaya gaonô nônshôrkhôu onô. Anô Aphaniphrai onkhar-
 bôbai arô shoisharao phôibai. An shoisharkhôu galañ-
- 29 baonanôi Aphaniao thannôshôi." Bini shôlôngraphra hôn-
 shôi : "Nai, nônô danô thalayôinô hônô arô muñbô phannai-
- 30 khôu buña. Danô jônô mithibai, nônô gashôikhôubô
 mithigôu, arô shôrba nônñiao shônñô nônñô' naña hônñanôi.
 Bijônñô jônô phôthaiô, nônô Ishôrniphrai onkharbôba
- 31 hônñanôi." Jishua bishôrkhôu bunphinashôi : "Danô nôn-
- 32 shôrô phôthaibai? Nai, mugaya janôshôi arô jakhabai,
 shaphrômbô lether phether jananôi gao gaoniphôrao than-
- 33 gôn arô ankhôu hashinôi galañgôn. Oblabô annô hashinôi
 noña, manôna Aphaya anjôn lôgôshe don. Bephôrkhôu an
 nônshôrnô' khôthabai, nônshôrha anniao gôjônñai thanai
 badi. Shoisharao nônshôrha nashoijanaï don. Bobekhani
 nônshôrô gôhô khalam ! Annô shoisharkhôu phejenbai."

Dôuri gedert badi Jishuni binai

17 Bephôrkhôu buñnanôî Jishua gaoni mogonphôrkhôu nokhrañni thiñôi dikhañnanôî hônashôi : “Ô Apha, mugaya jakhabai. Nônni nônshajlakhôu shomaihô, Bisha hâuaya
2 nônkhôu shomaihônai badi, manôna nônô binô’ bedort manimi shayao bôlô hôbai, nôn binô’ hônai maninô’ biô jôbnô gôiôi
3 gôthanhôu hônai badi. Benô jôbnô gôiôi gôthan, bishôrô nôn shashe lo noñgôu Ishôr arô nônjôn thônhorjanai Jishu
4 Khristhokhôu mithithôn hônnanôî. Nôn ainnô’ maonô hônai habakhôu maojôbnanôî anô nônkhôu hayao shomai-
5 hôbai. Arô danô, ô Apha, shoñshar jaya shayaonô anha nônñiao thanai shomainaijôn nônñiao ankhôu shomaihô !
6 Nôn shoñsharniphrai ainnô’ hônai manshiphônô’ an nônni muñkhôu nujahôbai. Bishôrô nônñinô môn, arô nônô bishôr-
khôu ainnô’ hôbai, arô bishôrô nônni bathrakhôu manibai.
7 Danô bishôrô mithibai, nôn ainnô’ hônai mania nônñiphrainô
8 hônnanôî. Manôna nôn ainnô’ hônai bathraphôrkhôu an bishônô’ hôbai, arô bishôrô lananôî mithibai, an noñgôuôi’
nônñiphrai onkharbôbai hônnanôî, arô bishôrô phôthaibai,
9 nônô ankhôu thônhorbai hônnanôî. Ainnô bishôrni thakhôi biô. Shoñsharni thakhôi an bia, bobekhani nôn ainnô’
10 hônaiophôrni thakhôi shô’, manôna bishôrô nônñinô, arô aini mania nônñinô, arô nônñia ainninô, arô anô bishônñiao
11 shomaihôjabai. Ainnô shoñsharao thabaoa, bobekhani bishôrô shoñsharao, arô anô nônñiao thannôshôi. Ô Gôthar
Apha, nôn ainnô’ hônai nônni muñôi bishôrkhôu nephloidô,
12 bishôrô jôn badinô mônshê janai badi ! An bishôrjôn thashi-
ao, nôn ainnô’ hônai nônni muñôi anô bishôrkhôu naiphlainanôî nebôbai, arô hophainaini bishajlaya noñabla bishôrni
13 raobô hophaiakhôi, gôthar lirnaia japhuñnai badi. Danô an nônñiao thannôshôi, arô bephôrkhôu an shoñsharao buñô,
bishôrô aini roñjanaikhôu gao gaoniao japhuñnai mônñai

14 badi. Anô bishôrnô' nônni bathrakhôu hôbai, arô anô
 shoisharni noia badi bishôr shoisharni nôni khai, shoishara
 15 bishôrkhôu mugôibai. An bia, nônni bishôrkhôu shoisharni-
 phrai laidô, bobekhani nônni bishôrkhôu Gajriniphrai ne-
 16 phlaidô hōnnanô. Anô shoisharni noia badi, bishôrbô sho-
 17 sharni noia. Bishôrkhôu noingôuao phôthar! Nônni ba-
 18 thraya noingôu. Nônni ankhôu shoisharao thōnhora' mōn
 19 badi, anô bishôrkhôu shoisharao thōnhorbai. Arô bishôrn-
 thakhôu an gaokhôu phôtharô, bishôr gaoshôrbô noingôuao
 20 phôtharjanai badi. Bishôrn thakhôu lo an bia, bobekhani
 bishôrn bathrajôn ankhôu phôthaigraphôrn thakhôibô, bishôr
 21 boibô mōnshe janai badi, nônni Apha anniao, anô nônniao
 badi, bishôrbô jōnniao mōnshe janai badi, shoishara phô-
 22 thainai badi, nônni ankhôu thōnhorbai hōnnanô. Nônni
 annô' hōnai shomainaikhôu anô bishôrnô' hôbai, jōnnô
 23 mōnshe badi, bishôrbô mōnshe janai badi. Anô bishô-
 niao nônnô anniao, bishôrn gurgonannô mōnshe janai
 badi, shoishara mithinai badi, nônni ankhôu thōnhorbai
 arô ankhôu onbai badi, nônni bishôrkhôu onbai hōnnanô.
 24 Ô Apha, an gôshô jayô, nônni annô' hōnaiphôrbô an thanaiao
 anjôn lôgôao thathôn hōnnanô, bishôrn nônni annô' hōnai
 anni shomainaikhôu nunai badi, manôna shoisharkhôu daya
 25 shayaonô nônni ankhôu onbai. Ô dhôrômia Apha, shoishara
 nônni mithiakhôu, bobekhani anô nônni mithibai, bishô-
 26 rbô mithibai, nônni ankhôu thōnhorbai hōnnanô. Arô an
 bishôrnô' nônni munkhôu mithihôbai arô mithihôgn, nônni
 ankhôu onnai onnaia bishôrniao anô bishôrniao thanai badi."

Jishukhôu homnai

18. Bephôrkhôu buinnanô Jishua gaoni shôlôngraphôrnjôn
 Khedronni dôikhoi barô' onkharlanphayashô, biao gon-

2 she bagan don môn, biô gaonô gaoni shôlôngraphrabô biao
 3 habashôi. Bikhôu gothaigra Judashabô bi jaigakhôu mithigôu
 môn, manôna Jishua gole gole gaoni shôlôngraphôrjôn biao jo
 janai môn. Obla Judasha daoha naingraphôrni hanja arô dôuri
 gederphôr arô Pharishaiphôrniphrai thandôiphôrkhôu lananôi
 4 bonjarphôr, jeaoriphôr arô akjuphôrôi' biao thanashôi. Jishua
 gaoni shayao jagôn maniphôrkhôu mithibla, biô onkharnanôi
 bishôrkhôu hônashôi : "Nônshôrô shôrkhôu naigirdôn?"
 5 Bishôrô bikhôu bunphinashôi : "Nasharethni Jishukhôu."
 6 Biô bishôrkhôu hônashôi : "Anô binô." Bikhôu gothaigra
 Judashabô bishôrjôn goshoiphadôn môn. Anô binô hônnanôi,
 Jishua bishôrkhôu bunbla, bishôrô inshlothnanôi hayao go-
 7 glôishôi. Obla biô bishôrniao shônbaoashôi : "Nônshôrô
 shôrkhôu naigirdôn?" Bishôrô hônashôi : "Nasharethni
 8 Jishukhôu." Jishua bunphinashôi : "An binô hônnanôi,
 an nônshôrkhôu hônbai. Bini khainô nônshôrô ankhôu
 9 naigirbla, bishôrkhôu thanô hôdô!" Bi hônna bathraya
 japhunai badi : "Nôn anô' hōnaiphôrni raokhoubô an
 10 khômayakhôi." Obla Shimon Phethorha gonshe thungri thanai
 khai, biô bikhôu bokhōnanôi dôuri gederni lenkhôu shurnanôi
 bini agda khômakhôu dankhagarashôi. Bi lenni muña
 11 Malkhush môn. Jishua Phethorkhôu hônashôi : "Nônini
 thungrikhôu bikhobao shô'! Anni Aphaya anô' hōnai
 khurinikhôu an lônô nana khôma?"

Annash arô Khaiaphashni shigãao. Phethorni phôlanai

12 Obla daoha naingraphôrni hanja arô shanthri gahai arô Judai-
 13 ariphôrni thandôiphra Jishukhôu homnanôi khayashôi arô
 bikhôu Annashniao langrôashôi. Manôna biô bi bôshôrni
 14 dôuri gedert Khaiaphashni bihao môn. Khaiaphasha Judai-
 ariphôrnô' lai hōa' môn, hadorni manshiphôrni thakhôi shashe
 15 manshini thôinaia gaham hônnanôi. Shimon Phethor arô

gubun shashe shôlôngra Jishuni un un thanashô. Bi
 shôlôngraya dôuri gederjôn mithijanai môn, arô biô Jishujôn
 16 dôuri gederni shithlayao happhayashô, bobekhani Phethora
 dorni baherao goshoñbai thayashô. Obla dôuri gederjôn
 mithijanai bi gubun shôlôngraya oñkharlananô dor negra
 17 lenjôjôn raijlainanô Phethorkhâu habhêashô. Dor negra
 lenjôa Phethorkhâu hônashô : “Nônô bi manshini shôlôn-
 graphôrni shashe noña khôma?” Biô hônashô : “Ôhô, an
 18 noña.” Lenphôr arô thandôiphra gushu janai khai hangarao
 ort shunanô goshoñnanô shaibai thadôn môn. Phethorabô
 19 bishôrjôn goshoñphananô shaibai thadôn môn. Obla dôuri
 gedera Jishuniao bini shôlôngraphôrni arô bini phôrônaini
 20 thakhôi shônashô. Jishua bikhâu buñphinashô : “Anô
 shoñsharao thalayôinô buñbai. Anô lagarbô khulumgra
 noao arô gôthar noao, boibô Judaiariphôr jothumnaiao phô-
 21 rônnai môn, arô shrôthôi’ an munbô buñakhôi. Nôn manô
 anniao shônô? Annikhâu khônagraphôrniao shôn, an
 bishôrnô’ ma buñkhô hônnanô. Nai, an buñnaiphôrkhâu
 22 bishôrô mithigôu.” Bobekhani biô bephôrkhâu buñphunai-
 ao biao goshoñnai thandôiphôrni shashea Jishukhâu shôba-
 nanô hônashô : “Nôn dôuri gederkhâu bebadinô buñphinô?”
 23 Jishua bikhâu buñphinashô : “Anô gajriôi’ buñbla, gajrini
 thakhôi shakhi hô, bobekhani môjanô’ buñbla, nôn manô
 24 ankhâu buyô?” Obla Annasha bikhâu dôuri gedert Khaia-
 25 phashniao khajaôinô thônhorashô. Oblabô Shimon Phethora
 goshoñnanô shaibai thadôn môn. Obla bishôrô bikhâu
 hônashô : “Nônô bini shôlôngraphôrni shashe khôma?”
 26 Biô phôlananô hônashô : “Ôhô, an noña.” Dôuri
 gederni lenphôrni shashe, Phethorjôn khômakhâu dankha-
 garjanaini khurma oshea hônashô : “Anô baganao bijôn
 27 lôgôshe nôñkhâu nuakhôi khôma?” Obla Phethora phôla-
 baoashô, arô daojlaya thabnô gishirashô.

Philathni shigañao

- 28 Obla bishôrô Jishukhâu Khaiaphashniphrai hadort beigrani gôgôm noao lañashôi. Phuñjani môn. Arô bishôr gaoshôrnô gôgôm noao habakhôishôi, bishôrô khalai jayôi badi, bobekhani Phaskhani menda bishakhâu janô hanai
- 29 badi. Bini khainô Philatha bishôrniao oñkharonnanôi bishôrkhâu hônashôi : “Nônshôrô be manshini shayao ma ernai-
- 30 khâu labôdôn?” Bishôrô buñphinnanôi bikhâu hônashôi : “Biô gajrikhâu khalaigra jayabla, jônô bikhâu nônnô’ go-
- 31 thainai noña môn.” Obla Philatha bishôrkhâu hônashôi : “Nônshôrnô bikhâu lañnanôi nônshôrni ayen badi bikhâu bishar khalam!” Judaiariphra bikhâu hônashôi : “Jônô
- 32 ayen badi raokhôubô shitharnô haya.” Jishua bobe thôinai-jôn thôigôn dinthinanôi bini hônnaï bathraya japhuñnai badi,
- 33 bebadinô jayashôi. Obla Philatha gôgôm noao happhinashôi arô Jishukhâu liñnanôi biô bikhâu hônashôi : “Nônô Judai-
- 34 ariphôrni raja?” Jishua buñphinashôi : “Nônô gaonô bikhâu hônô, noñabla gubunphra nônnô’ añni thakhôi khôthabai?”
- 35 Philatha buñphinashôi : “Añô Judaiari khôma? Nônni hadorni manshiphôr arô dôuri gederphra añnô’ nôñkhâu gothaïbai.
- 36 Nônô ma khalaikhô?” Jishua buñphinashôi : “Añni raijôa be shoñsharni noña. Añni raijôa be shoñsharni jabla, añni thandôiphra daoha nañgôn môn, añô Judaiariphôrnô’ gothai-
- 37 jayôi badi. Bobekhani ða añni raijôa beaoni noña.” Bini khainô Philatha bikhâu hônashôi : “Obla nôñ raja maranô?” Jishua buñphinashôi : “Nônô hônkhayô, añô raja hônnanôi. Bini thakhôi añô sharijabai, arô bini thakhôi añô shoñsharao phôibai, añô noñgôuni thakhôi shakhi hônai badi. Noñgôuni
- 38 shaphrômbô añni raokhâu khônashônô.” Philatha bikhâu hônashôi : “Noñgôua ma?” Arô bikhâu buñnanôi biô bikhâu Judaiariphôrniao oñkharonlañbaonanôi bishôrkhâu hônashôi :

39 “Anô biniao muñbô dai môna. Bobekhani nônshôrha mônshe
huda doñ, an Phaskhani phorobao nônshôrnô’ shashekhôu
hogarô hōnnanôî. Bini khainô nônshôrô gôshô jayô, anô
40 nônshôrnô’ Judaiariphôrnî rajakhôu hogarnô?” Obla bishôrô
gabjrikhraobaonanôî hōnashôî : “Bikhôu noña, bobekhani
Barabbashkhôu shô’ !” Bi Barabbasha shegra môn.

19 Oblanô Philatha Jishukhôu lañnanôî bushôgarhōashôî.
2 Arô daoha nañgraphra shuni malakhôu hebnanôî bini
khorao ganhôashôî, arô bishôrô binô’ gôjashrôm hikhôu
3 ganhôashôî, arô bishôrô biniao thanñnanôî hōnashôî : “Gô-
jônthôn, ô Judaiariphôrnî raja !” Arô bishôrô bikhôu shô-
4 bayashôî. Philatha onkharonlanbaonanôî bishôrkhôu hōna-
shôî : “Nai, anô nônshôrnô’ bikhôu labōonnôshôî, nônshôrô
5 mithinai badi, an biniao muñbô dai môna hōnnanôî.” Obla
Jishua shuni malakhôu arô gôjashrôm hikhôu gannanôî
onkharonashôî. Arô Philatha bishôrkhôu hōnashôî : “Nai,
6 manshia !” Dôuri gederphôr arô thandôiphra bikhôu nubla,
bishôrô gabjrikhraonanôî hōnashôî : “Khrushao dôkthap’,
khrushao dôkthap’ !” Philatha bishôrkhôu hōnashôî : “Nôn-
shôrnô bikhôu lañnanôî khrushao dôkthap’ ! Manôna an
7 biniao muñbô dai môna.” Judaiariphra bikhôu buñphina-
shôî : “Jônha mônshe ayen doñ, arô biô gaokhôu Ishôrnî
bisha hôua khalamnai khai, biô bi ayen badi thoinô nañgôu.”
8-9 Philatha be bathrakhôu khōnabla, biô gishinashôî, arô gôgôm
noao habbaonanôî biô Jishukhôu hōnashôî : “Nônô
bobeniphrai?” Bobekhani Jishua bikhôu muñbô buñ-
10 phinakhôishôî. Obla Philatha bikhôu hōnashôî : “Nôn
anjôn rajlaia? Nônô mithia, nônkhôu hogarnô anha bôlô
doñ, nônkhôu khrushao dôkthabnôbô anha bôlô doñ hōnna-
11 nêi?” Jishua buñphinashôî : “Gôjôuniphrai nōnô’ hô-
jaya môn bla, nōnha anñi shayao muñbô bôlô gôia. Bini

- 12 khainô nônnô' ankhôu gothaiagraha dershin phap' don." Bini thakhôi Philatha bikhôu hogarnô hasthaiashôi. Bobekhani Judaiariphra gabjrikhraonanôi hônashôi : "Nônô bikhôu hogarbla, nônnô Khôishorni phishigi noña. Gaokhôu raja khalaigra shaphrômbô Khôishorni shayao barjiuô."
- 13 Obla Philatha bi bathraphôrkhôu khônananôi Jishukhôu lanonashôi, arô biô onthai jabnai bobekhani Ebraini raojôn
- 14 Gabbatha hônjanai jaigayao bisharni jograyao joashôi. Phas-khani tham thim khalamnaini shan môn, mugadoni shô' môn. Arô biô Judaiariphôrkhôu hônashôi : "Nai, nônnshôrni
- 15 rajaya !" Obla bishôro gabjrikhracashôi : "Lan, lan, bikhôu khrushao dôkthap' !" Philatha bishôrkhôu hônashôi : "An nônnshôrni rajakhôu khrushao dôkthabnô ?" Dôuri gederphra bunphinashôi : "Khôishorkhôu nagarnanôi jônha
- 16 raja gôia." Oblanô biô khrushao dôkthabjanô thakhôi bikhôu bishôrnô' gothaiashôi. Obla bishôro Jishukhôu lanashôi.

Jishukhôu khrushao dôkthabnai

- 17 Arô gaoni khrushkhôu bannanôi biô khoro begeni hônjanai
- 18 jaigayao onkharlanashôi, biô Ebraini raojôn Golgatha hônjayô, biao bishôro bikhôu arô bijôn gubun shanôikhôu pharnôini thinôi, bobekhani Jishukhôu gejerao khrushao dôkthabashôi.
- 19 Philatha shayaoni linaikhôubô liranôi khrushao shithabhôashôi. Biao lirjanai don môn :
- "NASHARETHNI JISHU, JUDAIARIPHÔRNI RAJA."
- 20 Obla Judaiariphôrni gôbaña bi shayaoni linaikhôu phoraia-shôi, manôna Jishu khrushao dôkthabjanai jaigaya nôgôrni khathiao môn. Arô linaia Ebraiphôrni, Romariphôrni arô
- 21 Grikphôrni raojôn lirjadôn môn. Obla Judaiariphôrni dôuri gederphra Philathkhôu hônashôi : "Judaiariphôrni raja dalirt, bobekhani biô hândôn môn : Anô Judaiariphôrni
- 22 raja, bikhôu lirdô !" Philatha bunphinashôi : "An

23 lirmaikhônô lîrbai an." Daoha nañgraphra Jishukhôn
 khrushao dôkthabbla, bishôrô bini hiphôrkhôn lananôi
 bokhrabrôi khalamashôi, daoha nañgra shaphrômbô
 bokhrashe mônashôi, arô bishôrô goshlakhônubô layashôi.
 Bobekhani goshlaya shujanai gôia môn, shaniphrai
 24 jôbjashe dajanai môn. Bini khainô bishôrô gaojôn
 gao hônjlaiashôi : "Jônô bikhôn dabishi, bobekhani jônô
 bini thakhôi gor geleni, biô shôrni jagôn hônnanôi." Benô
 jayashôi, gôthar lirmaia japhuñnai badi : "Bishôrô gao gaoni
 gejerao anni hiphôrkhôn ranjlaibai arô anni goshlani thakhôi
 gor gelebai." Bini khainô daoha nañgraphra bephôrkhôn
 25 khalaiashôi. Bobekhani Jishuni khrushni khathiao bini
 bima arô bini bimani bibo binanao, Khlophashni bihi Mariam
 26 arô Magdalani Mariama goshoñbai thadôn môn. Jishua
 bimakhôn arô gao onnai shôlôngrakhôn khathiao goshoñnai
 nubla, biô bimakhôn hônashôi : "Ô ai, nai, nôñni nôñsha-
 27 jlaya !" Biniphrai biô shôlôngrakhôn hônashôi : "Nai,
 nôñni nômaya !" Arô bi muaniphrai shôlôngraya bikhôn
 gaoniao lanashôi.

Jishuni thôinai

28 Bini unao, gashôibô jajôbkhabei hônnanôi, Jishua mithibla,
 gôthar lirmaia jajôbnai badi, biô hônashôi : "Anha ganđônô."
 29 Biao gôkhôi drakha bidôi bunjashe gonshe dô don môn.
 Obla bishôrô gôkhôi drakha bidôi bunjashe bidôi shôbkhân-
 30 grakhôn eshobao* thunanôi bini khôugayao hôashôi. Jishua
 gôkhôi drakha bidôikhôn labla, biô hônashôi : "Jajôbbai."
 Arô khorokhôn gonnanôi biô jiu horashôi.
 31 Bini khainô tham thim khalamnaini shan janai khai jirainai
 shanao môdômpfra khrushao thayôi badi,—manôna bi shana
 gedert môn,—Judaiariphra Philathniao khaolaiashôi, bishôr-

* Eshob=phanhe gaijrap' jrap' biphatni muh.

32 ni athiñphra shiphaijananôî lanjathôn hōnnanôî. Obla
 daoha nañgraphra thañnanôî bijôn khushao dôkthappa-
 janai shigañni gubunnibô athiñphôrkhôu shiphaiashôî.
 33 Bobekhani bishôrô Jishuniaô thañnanôî, bikhôu thôikhanai
 34 nubla, bishôrô bini athiñphôrkhôu shiphaiakhôishôî, bobe-
 khani daoha nañgraphôrni shashea bini ohebao jonjôn shua-
 35 shôî, arô thabnô thôî arô dôî onkharashôî. Arô bikhôu
 nugraya shakhi hôbai—arô bini shakhi hōnaia noñgôu, arô
 biô noñgôukhôu bunô hōnnanôî—nōnshôrbô phôthainai
 36 badi. Manôna bephôrô jayashôî, gôthar lirnaia japhuñnai
 37 badi : “Bini begen goñshebô shiphaijanai noña.” Arô
 arbaô gôthar lirnaia gubunao hōnô : “Bishôrô gaoshôrjôn
 shuphlonjanaini thinôî naigôn.”

Jishukhôu phobnai

38 Arimathaini Josheba Judaiariphôrkhôu ginai khai shrôthôî’
 Jishuni shôlōngra môn, biô bephôrni unao Jishuni môdôm-
 khôu lañnô thakhôî Philathniaô khaolaiashôî. Arô Philatha
 lañnô hôashôî. Bini khainô biô thañnanôî bini môdômkhôu
 39 lañashôî. Bobekhani shigañnaô biniaô horao thañnai Nikho-
 demabô thañnanôî gondoroshjôn ugurujôn golaijanai sher
 40 khaoba shô’ lañphayashôî. Obla bishôrô Jishuni môdôm-
 khôu lañnanôî Judaiariphôrni phobnaini huda badi bikhôu
 41 phashra hijôn môdômgraphôrôî’ phanphobashôî. Jishu
 khushao dôkthabjanai jaigayao goñshe bagan don môn,
 arô bi baganaô khorshe gôdan gôthôî hakhor don môn, biao
 raobô phuthujayakhôî môn. Bini khainô bishôrô Judai-
 42 ariphôrni tham thim khalamnaini shan janai khai, Jishukhôu
 biao phuthuashôî, manôna gôthôî hakhora khathi môn.

Jishuni shikhañphinnai

20 Hapthani shansheniaô Magdalani Mariama nokha naishi
 naishi, khômshi don mônaonô gôthôî hakhoraô thañnanôî

2 onthaikhôu gôthôi hakhorniphrai narkhanai nuashôi. Obla biô kharnanôi Shimon Phethor arô Jishu onnai gubun shô-lôngraniao thañnanôi bishôrkhôu hônashôi : “Bishô rô Phôrbukhôu gôthôi hakhorniphrai lañbai, arô bishô rô bikhôu bobeao
3 dônbai hônnanôi, jônô mithia.” Obla Phethor arô gubun shôlôngraya onkharlañnanôi gôthôi hakhoraô thañashôi.
4 Bi shanôia lôgôsheôinô kharlañashôi, bobekhani gubun shôlôngraya Phethorni khurôi gôkhrôishin khargrôlañnanôi
5 gôthôi hakhoraô shohôigrôashôi, arô naikhoñkhrenanôi biô phashra hiphôrkhôu dônjanai nuashôi, bobekhani biô haba-
6-7 khôishôi. Obla Shimon Phethora bini un un thañnanôi shohôishôi, arô biô gôthôi hakhoraô habashôi. Biaonô biô phashra hiphôrkhôu dônjanai arô bini khoroni shayao thanai phalikhôu phashra hiphôrjôn lôgôshe dônjayôi, bobekhani
8 gubunôi’ dabsheao thonjanai nuashôi. Oblanô gôthôi hakhoraô shohôigrônai gubun shôlônggrayabô habashôi, arô
9 nunanôi biô phôthaiashôi. Manôna bishô rô oblabô gôthar lirnaikhôu mithithoakhôi môn, biô gôthôiphôrniphrai shikhañ-
10 phinnô nañgôu hônnanôi. Obla shôlôngraphra gao gaoniao thañphinashôi.

Magdalani Mariamjôn Jishuni nujanai

11 Bobekhani Mariama gôthôi hakhorni baherao gabôi’ gabôi’ goshoñbai thayashôi. Obla biô gapphunaiao gôthôi hakhoraô
12 naikhoñkhrenanôi shanôi arphophôrkhôu guphurt hiphôrôi’ Jishuni môdômkhôu phuthunaini khoro shayao shashekhôu
13 arô aphañao shashekhôu jonai nuashôi. Bishô rô bikhôu hônashôi : “Ô ai, nôn manô gabôn?” Biô bishôrkhôu hônashôi : “Manshiphra añni Phôrbukhôu lañbai, arô bishô rô
14 bikhôu bôuha dônbai hônnanôi, añô mithia.” Bephôrkhôu buñnanôi biô un thinôi gidinñnanôi Jishukhôu goshoñbai thanai nuashôi, bobekhani biô Jishu hônnanôi, biô mithiakhôishôi.

15 Jishua bikhôu hônashôi : “Ô ai, nôn manô gabdôn, nônô shôrkhôu naigirô?” Biô bikhôu baganni mali noñnanôi bikhôu hônashôi : “Ô apha, nônô bikhôu lañdônbla, nônô bikhôu bôuha dônôn hônnanôi, añnô' khôtha, obla añnô
 16 bikhôu lañgôn.” Jishua bikhôu hônashôi : “Ô Mariam.” Biô gidinñanôi Ebraini raojôn bikhôu hônashôi : “Rabbuni”
 17 —biô ô guru hônjayô.— Jishua bikhôu hônashôi : “Añkhôu dadan, manôna añ dabô Aphaniao gakhôakhôi. Bobekhani añni phônbaiphôrniao thañnanôi bishôrkhôu hônhô: Añnô añni Aphaniao arô nônshôrni Nômphaniao, añni Ishôrniao
 18 arô nônshôrni Ishôrniao gakhônôshôi.” Magdalani Mariama shôlôngraphôrniao thañnanôi khôthayashôi : “Añnô Phôrbukhôu nubai”, arô biô binô' biphôrkhôu hônbai hônnanôi.

Thônhorjanaiphôrjôn Jishuni nujanai

19 Bi shanao hapthani shansheniao, mônabili jabla, arô shôlôn-graphra thanaiao, dorphra Judaiariphôrkhôu ginai khai phañ-thejabla, Jishua phônnanôi gejerao goshoñnanôi bishôrkhôu
 20 hônashôi : “Nônshôrha gôjônñai jathôn!” Arô bikhôu buñnanôi biô gaoni akhaiphôrkhôu ohebkhôubô bishôrnô'
 21 dinthiashôi. Obla shôlôngraphra Phôrbukhôu nunanôi ron-jayashôi. Obla Jishua bishôrkhôu hônbaoashôi : “Nônshôrha gôjônñai jathôn! Aphaya añkhôu thônhora' môn
 22 badi, añbô nônshôrkhôu thônhorô.” Arô bikhôu buñnanôi biô shuphuñnanôi bishôrkhôu hônashôi : “Nônshôrô Gôthar
 23 Jiukhôu najaodô! Nônshôrô shôrba shôrbani phapphôrkhôu nagarbla, bishôrnô' nagarjabai. Nônshôrô shôrba shôrbani-khôu hompthabla, bephôrô hompthajabai.”

Thomashni thakhôi

24 Bobekhani Jishua phôiбла, kaoshe shanôini shashe, jaoja
 25 hônjanai Thomasha bishôrjôn lôgôao gôia môn. Bini khainô

gubun shôlôngraphra bikhôu hônashôî : Jônô Phôrbukhôu nubai." Bobekhani biô bishôrkhôu hônashôî : "An bini akhaiphôrao gajôlphôrni hañkhôkhôu nuabla arô añni ashikhôu gajôlphôrni guđuñao shôabla arô añni akhai-
 26 khôu bini ohebao shôabla, añô phôthaitharnai nona." Shan-
 dañni unao bini shôlôngraphra arbao no shiñao don môn,
 arô Thomasha bishôrjôn lôgôshe môn. Dorphra phañthe-
 jabla, Jishua phôinanôî bishôrni gejerao goshoñnanôî hônashôî :
 27 Nonshôrha gôjônnaî jathôn !" Biniphrai biô Thomashkhôu
 hônashôî : "Nônni ashikhôu ôjôn phôlaohort, arô añni akhaiphôr-
 khôu nai, arô nônni akhai phôlaohornanôî añni ohebao shôdô,
 28 arô nônô phôthaiôî daja bobekhani phôthaigra ja !" Thomasha
 buñphinnanôî bikhôu hônashôî : "Ô añni Phôrbu arô
 29 añni Ishôr !" Jishua bikhôu hônashôî : "Añkhôu nunai
 khai shô' nônô phôthaibai. Nualabanô phôthaigraphranô
 bôr hôjagra !"

Johona mani thakhôî lirbai

30 Jishua be bijabao lirjayôî gôban gubun hañkhôphôrkhiôubô
 31 shôlôngraphôrni shigañao maodôn môn. Bobekhani biphôrô,
 lirjabai, nonshôrô phôthainai badi, Jishua Khristho, Ishôrni
 Bisha hôua hônnanôî, arô nonshôrô phôthainanôî bini muñôî
 gôthanikhôu mônnaî badi.

Shashni shôlôngraphôrjôn Jishuni nujanai

21 Bephôrni unao Jishua Thiberiashni shagôr jinao gaoni
 shôlôngraphôrjôn gaokhôu arbao nujahôashôî. Bobekhani
 2 biô gaokhôu bebadinô nujahôashôî : Shimon Phethor, jaoja
 hônjanai Thomash, Galini Khanani Nathanael, Shebedaini
 bishajlaphôr arô bini shôlôngraphôrni gubun shanôî
 3 lôgôsheôinô don môn. Shimon Phethora bishôrkhôu hôn-
 ashôî : "An na homnô thannôshôî." Bishôrô bikhôu hônashôî :
 "Jônbo nonjôn thanphanôshôî." Bishôrô onkharlanñanôî

naoao gakhôashôi, arô bi horao bishôrô ishebô mônakhôishôi.
 4 Phuñjani jakhabla, Jishua dôi jináo goshoñashôi. Bobekhani
 5 shôlôngraphra mithiakhôishôi, biô Jishu hônnanôi. Obla
 Jishua bishôrkhôu hônashôi : “Ô bishaphôr, nônshôrha ishe
 jadernai doñ?” Bishôrô bikhôu bunphinashôi : “Gôia.”
 6 Biô bishôrkhôu hônashôi : “Jekhôu naoni agda thinôi shardô,
 obla nônshôrô môngôn.” Obla bishôrô sharashôi, arô naphôr-
 ni gôushe janai khai bishôrô bikhôu bôkhôbaonô hayakhôi-
 7 shôi. Obla Jishu onnai bi shôlôngraya Phethorkhôu hônashôi:
 “Benô Phôrbuanô.” Shimon Phethora khônabla, biô Phôr-
 bu hônnanôi, biô hikhôu janjiao khananôi dôiao barshôm-
 8 ashôi, manôna biô lonthon phathon môn. Gubun shôlôn-
 graphra jekhôu naphôrôi’ bôyôi’ bôyôi’ naojôn thanashôi,
 manôna bishôrô haguñniphrai gôjan noña môn mu jônôi
 9 shô’ lo. Bishôrô haguñao gakhôbla, bishôrô hangarni ort
 arô bini shayao nakhôu dônjanai arô shithaokhôu nuashôi.
 10 Jishua bishôrkhôu hônashôi : “Nônshôr da homnai naphôrni-
 11 phrai labô!” Shimon Phethora gakhônnanôi jekhôu jôushe
 khaoba matham gedert naphôrjôn bunjasheyôi’ haguñao
 12 bôkhôashôi. Arô esheban jablabô, jea jiakhôishôi. Jishua
 bishôrkhôu hônashôi : “Nônshôrô phôinanôi japhôi!”
 Shôlôngraphôrni raobô biniao shônno gôhô khalaiakhôishôi :
 “Nônô shôr?” Manôna bishôrô mithiashôi, biô Phôrbu
 13 hônnanôi. Jishua thannanôi shithaokhôu lananôi bishôrnô’
 14 hôashôi, nakhôubô bebadinô. Jishua gôthôiphôrniphrai
 shikhanphinnaini unao shôlôngraphôrjôn be nujanaia khon-
 thamni jakhabai.

Phethorkhôu phoshoñphinnai

15 Bishôrô jakhanbla, Jishua Shimon Phethorkhôu hônashôi :
 “Ô Johonni bishajla Shimon, nônô ankhôu bishôrni khurôi
 onshinô?” Biô bikhôu hônashôi : “Ôu, Phôrbu, nônô

mithigôu, anô nônkhou hamjayô hōnnanôî.” Biô bikhôu
 16 hōnashôî : “Anni menda bishaphôrkhou gumdô !” Biô
 bikhôu khonnôiniaio hōnbaoashôî : “Ô Johonni bishajla
 Shimon, nôno ankhôu onô ?” Biô hōnashôî : “Ôu, Phôrbu,
 nôno mithigôu, anô nônkhou hamjayô hōnnanôî.” Biô
 bikhôu hōnashôî : “Anni mendaphôrni thakhôî laokhar
 17 jadô !” Biô bikhôu khonthamniaio hōnashôî : “Ô Johonni
 bishajla Shimon, nôno ankhôu hamjayô ?” Nôno ankhôu
 hamjayô hōnnanôî, biô khonthamniaio bikhôu hōnnai khai,
 Phethorha bikha khamashôî. Arô biô bikhôu hōnashôî :
 “Ô Phôrbu, nôno gashôikhôubô mithigôu, nôno mithigôu,
 anô nônkhou hamjayô hōnnanôî.” Jishua bikhôu hōnashôî :
 18 “Anni mendaphôrkhou gumdô !” Nonthargôu, nonthargôu
 an nônkhou hōno : “Nôno sheigrashin jabla, nôno gaokhou
 janji khamanôî non gôshô janiaonô thabainai môn. Bobe-
 khani nôno bôraibla, nôno nôni akhaiphôr phôlaogôn, arô
 gubun shashe nônkhou janji khamanôî non gôshô jayôiaonô
 19 nônkhou langôn.” Biô bobé thôinaijôn Ishôrkhou shomai-
 hōgôn hōnnanôî, dinthinô thakhôî biô bikhôu hōnashôî.
 Arô bikhôu buñnanôî biô Phethorkhou hōnashôî : “Anni un
 un phôi !”

Johonni thakhôî

20 Phethora gidinnanôî Jishu onnai shôlôngrakhôu un un phôinai
 nuashôî. Biô mônabilini boshao bini bikhayao shônarnanôî
 hōndôn môn : “Ô Phôrbu, nônkhou gothaigraya shôr ?”
 21 Phethora bikhôunô nubla, biô Jishukhou hōnashôî : “Ô
 22 Phôrbu, biha mabôroi jagôn ?” Jishua bikhôu hōnashôî :
 “An phôiagôu mani, biô thathôn hōnnanôî, anô gôshô jabla,
 23 nôniha ma ? Nôno anni un un phôi !” Bini khainô be bathraya
 bida phonbaiphôrni gejerào arao jayashôî, bi shôlôngraya
 thôinai nôna hōnnanôî. Bobekhani “biô thôinai nôna

hônnanôï,” Jishua buniakhôï, bobekhani “an phôiagôu manî, biô thathôn hônnanôï, anô gôshô jabla, nôñha ma?”

Jôbnai bathra

24 Binô bephôrni thakhôï shakhi hôgra arô bephôrkhôu lirgra shôlôngraya, arô jônô mithigôu, bini shakhi hônaiia nôngôu
 25 hônnanôï. Bobekhani Jishu maonai gubun bimainô donbaoô, biphôrô mônphrômbô lirjabla, anô shanô, lirjagôn bijapphôrni thakhôï shoñsharaobô jaiga janai nôña môn hônnanôï.